Відмовлення заплати, чи державна допомога (реліф)

Багато актів перенесення власности та запобігання об'яття чужої власности і дійсне або загрожуюче відмовлення плачення відсотків викликує дуже поважні труднощі як для довжників так і для кредиторів (позичаючих). Одначе було б дуже несправедливою річчю звертати всю увагу на ці промахи, а не цікавитись причинами, які їх викликали. Розсудний лікар застановляється над глибшими а не поверховними признаками недуги. Катаплазми, цебто розмякчуючі оклади не принесуть великої користи у лікуванні ракового наросту.

Не є тяжкою річчю найти причину незаплачення довгів. У початках існування цього краю, як упорядкованої держави, коли кожний був оптимістом, позички були часто більші, як повинно було їх затягатися або їх уділювати, а відсоткові стопи були такі, які можна було би заплатити у часі спекуляції або великого добробуту. Тут вина спадає як на уділяючого позичку (кредитора) так і на позичаючого. Опісля прийшла війна а потім наступ самолюбного націоналізму (державництва) розстрій у світовій торговлі, збільшена неможливість заплачення довгів, яка могла би була виплачуватись досить поміркованою у попередніх роках. За світову крізу ті, що уділяли позичок таксамо не були відвічальні як ті, що позичали, але ними були ті, що на основі умови, мусіли брати на себе вагу тягару. Занедбання змінити стопу відсоткову, коли інші речі, що мали вартість змінили свою вартість, закінчилось як можна було передвидіти. Виласнення і відмовлення заплати були тільки відверненим впливом системи, яка не була в силі погодити своїх вимог зо зміною вимог, змінюючогося світа.

Той, хто у серпні минулого року сказав у Джеспер перед спілкою занимаючихся продажем канадійських бондів, що принцип назначування сталої процентової стопи на довгоречинцеві позички є нерозумний, не був ніяким комуністом ані принагідним демагогічним бесідником, Др. Волес, бувший президент албертійського університету а новий президент Квін'с університету, є звісний зо свойого поміркування й зо свойого розважного способу думання. Його близьке обізнання з відносинами у тепер розголос собі здобувшій провінції цілком управнювало його до висказання свойого погляду. Цей погляд цілком сходився з поглядом професора Ірвінга Фішера, який піддавав гадку, що відсоткова стопа на довгоречинцеві умови повинна бути змінюючоюся й пристосовуючоюся, опираючоюся на піднесенню й упадку цін товарів. Цей самий принцип повинен теж мати застосування до існуючих приходів і зисків у бизнесі. Кожного дня у міжнародніх відносинах долар трактується як підлягаючий зміні ціни товар. Нинька, наприклад, фунт штерлінгів може мати курсову ціну $5.02. Ніхто не знає яка буде його курсова ціна завтра. Чому отже відсоток від гроша не повинен таксамо підноситись або падати?

Проте вище сказаного проявиться рішучий спротив раз по причині існуючих труднощів в установленню вказівника а подруге тому, що ті, яких теперішня система вповні охороняє, не бажають собі страти упривілейованого становища. Щодо існуючих труднощів, то наведене речення, виняте зо щоденника, представить проблему, що повстане: "Треба взяти під розвагу положення асекураційної компанії, якої дохід з вложених нею грошей змінається з року на рік, відповідно до умовин означених у ціннику, але якої зобовязання відносно до власників поліс полишають незміненими (тревалими) з невеликою уступкою й винагородою ця проблема є цілком можливою до розвязки. Навіть, якщо не можна відкликати того, що сталося, можна таки вратувати будуччину".

Великою перешкодою є неохота тих, що находяться на упривілейованім становищі, зробити уступку для нового правила у практиці. Одначе історія є проти них. Завжди так діялось, що старий порядок змінявся, роблячи місце новому. Феодалізм у Великій Британії уступив перед репрезентативним урядом; двірське панування у Франції закінчилось революцією; абсотизм в Росії уступив перед совєтизмом; і у суспільним та релігійнім світі усюди: "наші дрібні системи мали свій кінець"; вони тревали до означеного дня й вкінці перестали існувати".

У випадку, про який саме тепер говоримо, саме тепер зростає домагання за більш справедливою системою, одначе цілком природно останніми, що мають капітулювати є ті, що мають контролю над багатством, які є, як самі твердять, тростісами або управителями багатства для народу, котрі мають гроші на позичкм. Деякі з них нещасливим трапом проголосили трохи заголосно своє тростівство. Бідні вдови та сироти появилися трохи завиразно у тім образку. Люди питають, чи вдови та сироти по тих, що втратили все, по причині не можливости мати хочби менші доходи щоб заспокоїти свої незмінені зобовязання, не заслугують на те щоб і про них подумати. Навіть у найгіршім випадку той, що позичає є у щасливішім положенню як довжник.

Кожний, хто студіював річні звіти монетарних інституцій за 1935 р. мусить бути розчарований, що одверто не сказано про зміну життєвих відносин і що не пороблено старань, та щоб облекшити тягарів довжників грошевих, який за багато було почислено. У дійсности депозиторам у банках зменшено було відсотки, у деяких випадках на основі умови, на підставі знова системи сплати зменшено або запропоновано зменшення заплати, а, у поодиноких випадках, позичкові компанії облекшили свої вимоги у полагоді грошевих справ з приватними сторонами, одначе щодо загального принципу заключування умов, то всьо полишалось по старому. Діяльний участник у будові дому, у бизнесі, або нація (держава) бере на себе усю відвічальність, одначе осторожний вірител, який ділає часто в заступстві померлого вкладача капіталу є певний за свої відсотки, хотай би небеса звалились.

Двох власників фарм, відповідних під управу пшениці, які не могли самі їх управляти, винаймили їх в аренду. Перший з них зажадав від віднаймаючого 5 долярів від акра, без огляду чи буде погода чи слота. Другий сказав: Я винаймаю вам під умовою, що або оба скористаємо або оба втратимо. "Дасте мені один бушель з чотирьох, які зберете." Це є приклад, який дається застосувати й при інших випадках. Чи з певним застереженням цей приклад не буде ліпшим у полагоді багатьох фінансових справ від того хаосу і несправедливости, які днесь мають місце.

HARVIE & YANDA
Адвокати й Нотарі
302 Bank of Toronto, Edmonton
Можете писати до нас по укр.

ДОКТОР ІВАН ЛЕСИК
дентист
403 - 4 Moser-Ryder Building, 101 Street
Edmonton -:- Alberta
—— Телефони ——
Офісу 27442 — Рез. 82502

Учитель: "Що значить одна двадцять пята частина?"
Хлопець: "Я не памятаю."
Учитель: "Якщо тебе відвідали б 25 товаришок, а ти мав би лише одно яблуко, що ти робив би тоді?"
Хлопець: "Я почекав би, аж вони всі пішли б домів, тоді я зїв би яблуко."

Ось як воно?!

ЧАСТО ОБЛИЧЧЯ ЛЮДИНИ Є ДЗЕРКАЛОМ ДУШІ

Пише один часопис таке: — "Нераз заглянемо знимку на сорінках поважного часопису й на перший погляд нам мимоволі приходить гадка: "А цей кого замордував і коли повісять його?" — але читаємо дальше й довідуємось, що то є "великий" державний муж, надзвичайно велика фігура в фінансових колах ,котрий одержав титул почести.

ЗАЧАРОВАНЕ КОЛО

Політичні партії, котрі витрачають мільйони долярів на те, щоб були вибрані до парляментів, дійсно пробують робити все, що в їх силах, щоб зловити злодіїв, котрі мали б то спроневірити гроші загалу. Це дослідження звичайно бере їх від 4 до 8 років. Опісля, ті що впали в послідніх виборах ставлять, як першу точку на своїй програмі те, що як виберете їх, то вони "зараз" винайдуть усі шкандальні речі, які уряд, який є в силі наробив. Вони ручать вам, "своєю честю", що так скоро, як вони вийдуть у силу, вони назначать "комісію", котра возьме 200 тисяч долярів, щоб винайти, де поділось 100 тисяч долярів, за час побуту пеперед ної партії в силі. Ітак іде воно —"равнд-енд-равнд" — всі шукають за тим, що краде гроші.

ЩО ЗА ЩЕДРІСТЬ

Часто находимо новинки у пресі фінансістів, котрі говорять про такого то, а такого, великого діяча котрому справа бідного народу "лежить на серці" й котрий упоминається, щоб увести в закон зменшення годин денної праці з 10 до 8. От, що за щедра душа, бажає зменшення годин тої праці котрої вже більще немає. Сьогодні поступ техніки пішов уже так далеко вперед, що викинув із заняття мільйони людий по цілому світі й тепер вже немає заняття навіть на п'ять годин на день праці для всіх. Самий хід життя довершив вже те пять років тому, що приятелі фінансу говорять тепер.

СЛОВА ПОТІХИ

Приїздить надзвичайно "тугий" тип зо сходу Канади, такий, що заледви зсунеться з авта, коли привезуть його перед найбільший готель в місті й підчас його побуту двох чи трьох днів, дає промову на поважному зібранню та впевняє нас, що обставини на заході поліпшаються. Другий подібний йому тип іде з заходу на схід й говорить тамтейшим людям про їхні красні вигляди й захвалює їх, щоб дивились на будучність оком оптимізму. Певна річ, що загал вірить таким то "гостям", бо з ким же ж іншим є подорозі фармерові, робітникові чи малому склепареві?!

СУМНИЙ ФАКТ

Експльоататорська преса подає, що велике число зачартерованих приватних банків у Канаді понесли певні втрати за послідних кілька років. Певно, що не один фармер і робітник спати не зможе з тиждень, бо хто ж буде живцем шкуру лупити з нього в формі великих процентів?!

СЛУЧАЯ В ЛОНДОНІ

Говорячи про Суспільний Кредит в Лондоні, п. Кемпбел з Олдз, Алберта, котрий відвідував Англію в 1936 р., сказав, що там Суспільний Кредит поширюється, однак, неможливо було говорити про СК через радіо, ані не давала тамтейша преса найменшого місця цій справі.

Він оповідав про один інцідент, як репортер одної з лондонських газет відфотографував його й дістав копію його промови, котру він говорив для Клюбу Суспільного Кредиту в Лондоні. Він остаточно сказав Секретаріятові Суспільного Кредиту, там, що якщо п Кемпбел скаже, що Суспільний Кредит в Алберті впаде, то його часопис подасть п. Кемпбела промову.

ПРОВІНЦІЯЛЬНА ЧИТАЛЬНЯ ОДЕРЖАЛА 185 НОВИХ КНИЖОК

Побільшено провінціяльну читальню числом 185 книжок за послідний рік. Після урядових даних в провінціяльній читальні є 35,000 томів книжок.

КУТИК ГУМОРУ

Подружжя.

— Статистикою доведено, що серед злочинців є лише третя частина жонатих, а дві третини є нежонатих. Чим це поясниться?

— Дуже просто: люди волять ставати злочинцями, ніж женитись.

* * *

Повесільна подорож.

Обоє сидять у потягу.

"Маєш добре місце, моя мила?" питає молодий.

— "Дуже добре".

— "А мягка під тобою подушка"?

— "Як пух".

— "А не дме на тебе?"

— "Ні, любий!"

— "Ну, то поміняймось місцями".

* * *

— Хочете, ласкава пані, щоб я прогляну вашого чоловіка рентгеновим промінням?

— Не треба, пане докторе: я вже й так бачу його наскрізь.

* * *

— Яка сила горобців у вашій околиці, — каже приїзний пан до городника: — чому ви не поставите опудала?

— Нема потреби: моя жінка цілий день тут порається! — простодушно відповідає городник.

* * *

— Перед шлюбом ти все казав, що будеш виконувати найменші мої бажання.

— А хіба я збрехав? Скажи, яке твоє найменше бажання, і я його зараз виконаю.

* * *

— Ласкава пані! Ви так мені нагадуєте мою першу жінку. Чи не хочете ви бути моєю дружиною?

— Ні, дякую. Ви мені занадто нагадуєте мого чоловіка.

* * *

— Я чув, що вашу дружину спіткало нещастя підчас подорожі автом?

— Пусте!

— Щонебудь ушкоджене?

— Ні, тільки від обох трохи фарби відскочило.

* * *

"Жінко! — каже чоловік: — ось упала зоря, побажай собі чогонебудь та швиденько, тільки не від мене".

* * *

— Скажи, чоловіче, чи кохав би ти мене, коли б я була від тебе зовсім-зовсім далеко?

— Чим дальше ти від мене будеш, тим більше я тебе кохатиму.

* * *

Чоловік вертається пізно до дому. Жінка починає його картати. Зморений чоловік тимчасом засипляє. Прокинувшись уранці, він чує, як жінка каже: "Твоя поведінка є попросту скандалічна". На це чоловік лагідненько: "Скажи, будь ласка, чи це ти наново почала, чи говориш ще від учора?"

* * *

Наші діти.

— Івасю, яка ж у тебе здорова гуля на голові! А я й не чула, щоб ти плакав.

— Та я не знав, що ви вдома мамо, тому й не плакав.

* * *

Батько питає свого 8-літнього хлопчика, як йому подобається його новий шкільний учитель.

— Та нічого-собі чоловік, тільки страшний брехун! — відказує малий.

— Як ти смієш казати таке про свого вчителя?

— Але ж тату, подумай сам: вчора він казав, що 7 і 2 буде 9, а сьогодні вже каже, що 5 і 4 буде 9!

* * *

— Наведи мені три докази, що земля кругла, — каже вчителька до малого Гриця.

— Татко це кажуть, мама це кажуть, і ви це кажете, — відповідає Гриць.

* * *

Пан до служниці:

— А що, пані все ще грає на фортепяні?

— Ні, ласкава пані вже втихомирилась.

* * *

— Як ви смієте розповідати, що я дурень?

— Вибачайте, я не знав, що це таємниця.

* * *

— Який процент жидів серед комуністів на Україні?

— 60 процент!

— А решта?

— Жидівки.

МУРИН ОДРУЖИВСЯ З БІЛОЮ ДІВЧИНОЮ

Світва. — Подружжя між 38 літним мурином і молоденькою білою дівчиною викликало заінтересування, коли поліція заарештувала обоїх. Мати молодої дівчини сказала: "Якщо є любов то все в порядку." Під вашингтонськими правами мішане подружжя є дозволене якщо дівчина має 14 років, і одержить позволення від родини.

9-ЛІТНЯ ДІВЧИНА ВИЙШЛА ЗАМІЖ

Юнис Вінстид Джонз, 9-літня дівчина зо Снідвил, Теннесі, вийшла замуж за 22-літнього мужчину. Вона мабуть є наймолодша дівчина в краю, що коли вийшла замуж у такому молодому віці. Вона була в третім грейді.

ПРЕЗИДЕНТИ САМОУКИ

З 30 президентів Злучених Держав було 5 самоуків: Джексон, Линколн, Гарфілд, Грент і Клівленд.

Джексон із замолоду був неписьменний.Коли женився в 24-ому році життя, то ледви умів з трудом трохи читати, але його жінка Рахеля Робертс сама його привчила читати і писати. Коли його вибрано президентом, мав уже 62 роки і вже тоді через самообразування набув був доволі знання.

РІДНИЙ КРАЙ

Розкішний степ... Убогі села...
Це ти, мій краю чарівний?
Мій рідний край такий веселий,
Мій рідний край такий сумний!

Як часто я в своїх надіях
З тобою, краю мій, живу,
Бо вірю я—не тільки в мріях—
Ти будеш вільним наяву!..

Твої сини на всі дороги
Старцями вбогими пішли;
Давно чумацькі круторогі
Вони попродали воли.

Давно степи мої широкі
Вони задармо оддали,
Гаїж розкішні і високі
Другії власники звели.

Нащадки прадідів сміливих
В ярмі ідуть твої сини!..
Мій рідний край такий веселий,
Мій рідний край такий сумний!

А всеж надійним вільним жаром
Твої сини вже розпеклись;
О, краю! Може незабаром
Ти будеш вільним, як колись.

Розкішний степ... Убогі села...
Це ти, мій краю чарівний?
Мій рідний край такий веселий,
Мій рідний край такий сумний!

Гр. Чупринка.

ДЕРЕВО МАЄ 6,000 ЛІТ

В місцевости Санта Марія дель Туля, в Мексику, є кипарис, який має в обводі 125 стіп.

Обчислюють, що він вже має до 6,000 літ.

ЖІНКА ВЧЕНОГО

(Продовження з 3-тої сторони)

Був це день, коли я дістав матуральне свідоцтво. Як кожного дня, так і тоді обідав я з професором та його жінкою, а що я не хотів, щоб мене відпроваджували на двірець, попрощалися ми зараз по обіді. Я не відчував ні трохи якогось зворушення. Щойно, коли я сидів у своїй пустій кімнаті на ліжку з запакованою валізою в ногах і дивився крізь відчинене вікно понад ніжну зелень малого городця на білі хмари, що стояли непорушно над горбками, обняла мене легка, майже обмесна туга прощання. Враз відчинилися двері. Увійшла Фредеріка. Я скоро піднявся з місця. Вона підійшла ближче, оперлася об стіл руками й глянула поважно на мене. Зовсім тихо сказала: — Отжеж нині? — Я притакнув і відчув дуже глибоко перший раз, яке це властиво сумне, що я мушу звідси йти геть. Вона дивилася хвилю в землю й мовчала. Потім підвела голову й підійшла ближче до мене. Поклала легко обі руки на моє волосся, як це вона часто й давніше робила, але я відчув, що в тій хвилі було це щось інше. Потому пересунула руками по моїм лиці, а її погляд спочивав на мені з безмежною любовю. Махнула головою з болючим виразом, наче б не могла чогось зрозуміти. — Мусиш вже нині конче геть? —спитала тихо. — Так, — сказав я. — Не все? — закликала. — Ні, — відповів я. — О так, — сказала вона, а уста її тремтіли болючо, — це вже на все. Бо навіть коли відвідаєш нас... за два, три роки, — нині підеш уже на все від нас. — Вона сказала це з такою ніжністю, що не мало це нічого спільного з почуванням матері. Я затремтів. Враз поцілувала мене. Спершу подумав я: цього вона ще ніколи не робила. Але коли її уста не хотіли відлучитися від моїх, зрозумів я, що мав значити цей поцілунок. Я був збентежений і щасливий, мені хотілося майже плакати. Вона обняла мене за шию; я впав на крісло, наче б вона мене примусила до того: а Фредеріка клячала переді мною й притягала мої уста до своїх. Потім узяла мої долоні й сховала в них своє лице, я шептав її імя й не міг налюбуватися, яке воно гарне. Запах її волосся огортав мене; я вдихував його з одушевленням... В тій хвилі — я думав, що зо страху закамянію, — відчинилися тихо двері, що були лише причинені, й чоловік Фредеріки станув у дверях. Я хотів крикнути, але не міг добути з себе голосу. Глянув йому просто в лице — але не міг бачити, чи щось змінилося в його твари — бо в тій самій хвилі він відійшов і двері замкнулися. Я хотів піднятися, визволити свої руки, в котрих все ще спочивало лице Фредеріки, хотів говорити, але лише з трудом прошептав її імя; — враз вона скоро піднялася, — смертельно бліда — й заговорила тихо, майже приказала мені: "Мовчи!" а потім стояла хвилю непорушно з лицем звернений до дверей, наче надслухуючи. Потім відхилила трохи двері й заглянула крізь щілину. Я стояв, не переводячи духу. Тепер відчинила вона двері зовсім, взяла мене за руку й зашептала: "Йди, йди скоро!" Випхала мене за двері, — я перейшов швидко малий коридор до сходів, тут оглянувся ще раз — і побачив, що вона стоїть далі перед дверми з невимовним переляком на лиці й рухом руки, котрий вказував: "Геть! Геть!" Я вискочив на вулицю.

(Докінчення буде.)

Найбільша українська масарня й бучарня в Алберті
HOME MEAT MARKET
10342 - 101 Street, Edmonton, Alberta
Висилає всякі масарські вироби, як ковбаси, сальцесони, болони, всякі вудженини і т.і. — в Алберті, Саскачевані й Брітіш Колюмбії.
В додатку має повну лінію свіжого мяса й гросетерію.
В Едмонтоні замовлення доставляємо безплатно.
Телефон 26365
В. МАРЧИШИН, управитель.

КОЛИ ПРИЇДЕТЕ ДО ЕДМОНТОНУ,
а хочете здибати своїх знакомих, то зайдіть до:
YORK HOTEL
10401 - 96 STREET, EDMONTON, ALBERTA
Три блоки на ліву сторону від Сі-Ен-Арської Стації.
Гаряча й зимна вода в кожній кімнаті. — Ціни умірковані.
РОМАН СТОЙКО, власник.

Так як зо сходом сонця починається новий день,
Так же Суспільний Кредит нічне нову еру.

As the rising sun proclaims the new day,
So will Social Credit proclaim a new era.

СУСПІЛЬНИЙ КРЕДИТ
The SOCIAL CREDIT

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ В КАНАДІ — THE ONLY UKRAINIAN SOCIAL CREDIT PAPER IN CANADA.

РІК I. ЧИСЛО 7. ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА, 13. ТРАВНЯ, 1937. EDMONTON, ALBERTA, MAY 13, 1937. No. 7. VOL. I.

Яка буде будучність нашої молоді, якщо ми допустимо, щоб фінансісти побідили "С.К."?

Кошти Світової Війни

Наступно подаємо підсумок коштів Світової Війни взятий з наукового досліду професора Ернеста Л. Богарта. Його Звіт видрукував Карнегі, як дарунок для міжнародного спокою, під наголовком: "Прямі й Непрямі Кошти Світової Війни."

ПОНИЖЧЕ ПОДАЄМО ПІДСУМОК ПРЯМИХ КОШТІВ ВЕЛИКОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ, ЩО ПОНЕСЛИ ЇХ НАСТУПНО ПОДАНІ ДЕРЖАВИ:

	Загальні кошти	Позички спільникам	Дійсні кошти
Злуч. Держави	$32,080,266,968	$9,455,014,125	$22,625,252,843
Велика Британія	44,029,011,868	8,695,000,000	35,334,011,868
Решта Бр. Імп.	4,493,813,072	....	4,493,813,072
Франція	25,812,782,800	1,547,200,000	24,265,582,800
Росія	22,593,950,000	....	22,593,950,000
Італія	12,313,998,000	....	12,313,998,000
Інші спільники	3,963,867,914	....	3,963,867,914
РАЗОМ	$145,287,690,622	$19,697,214,125	$125,590,476,497
Німеччина	$40,150,000,000	$2,375,000,000	$27,775,000,000
Австро-Угорщ.	20,622,690,600	....	20,622,690,600
Туреччина й Болгарія	2,245,200,000	....	2,245,200,000
РАЗОМ	$63,018,160,600	$2,375,000,000	$60,043,160,600
Загальна сума	$208,305,851,222	$22,072,214,125	$186,233,637,097

ПІДСУМОК НЕПРЯМИХ КОШТІВ ВІЙНИ:

Стрічені життя (в грошевому рахунку на підставі статистики):

Вояки	$33,551,276,280
Цивільне населення	33,551,276,280

Втрата маєтку:

На землі	$29,960,000,000
Кораблі й продукти	6,800,000,000
Втрата продукції	45,000,000,000
Воєнна допомога (реліф)	1,000,000,000
Покриття втрат невтральних	1,750,000,000
Загальна сума непрямих коштів	$151,612,552,560
Загальна сума дійсних коштів	186,233,637,097
Всі кошти світової війни (разом)	$337,846,189,657

Ввесь кошт світової війни пересічно виносив $215,000,000 денно, або $9,000,000 на годину. Др. Френк Крей представляє кошт світової війни в цей спосіб:

Якщо хто зібрав би ввесь кошт світової війни у срібних доларах і ці долари поскладав би плазом один попри другого, то обвів би світ 236 разів кругом; із цих грошей уложив би пас 29 стіп широкий здовж рівником (екветором) довкола цієї землі; коли б поскладав один на другого, то досягнув би $1\frac{1}{2}$ разів далеко до місяця; коли б зібрати разом, збудував би залізницю (треку) два рази довкола цієї землі по рівнику; а коли б поділив ними всіх живучих людий на світі, то кожна особа дістала б коло 170 долярів.

На світі немає рекорду, після котрого можна б зробити точні обчислення коштів світової війни — це можна зробити лише приблизно. Воєнні рекорди показують, що згинуло вояків на війні, як подано пониже:

Держава	Згинувші вояки
Злучені Держави	107,284
Велика Британія	807,451
Франція	1,247,800
Росія	2,762,064
Італія	507,160
Бельгія	267,000
Сербія	707,343
Румунія	339,117
Греція	15,000
Португалія	4,000
Японія	300
РАЗОМ	6,938,519

Держава	Згинувші вояки
Німеччина	1,611,104
Австро-Угорщина	911,000
Туреччина	436,924
Болгарія	101,224
РАЗОМ	3,060,252
ВСІХ ЗГИНУВШИХ	9,999,771

(Кінець у черговому числі)

ЖАХЛИВИЙ ВИБУХ ЦЕПЕЛІНА ГІНДЕНБУРГА

Незвичайна трагедія стрінула велеканського цепеліна Гінденбурга, дня 6. травня, в Лейк герст, Ню-Джерсі. Цей велетенський цепелін експльодував, коли вже спускався на площу в Лейкгерст. Він був лише коло 300 стіп від землі. Майже в мить спалахнув цепелін й опинився на землі. 36 убито на смерть, а 60 вратуваних.

Ню-йорська преса робить припущення що цепелін експльодував тоді, коли вже спускався на землю. Кружляють навіть й опінії, що в інтересі когось було, щоб завдати моральний удар буяючому пориву Німеччини в авіяції. Декотра ню-йорська преса робить припущення, що цепелін розбито тихим стрілом.

Тепер перепроваджується інвестиґацію.

ЮРІЙ МОНКМАН ВИБРАНИЙ, ЯК НОВИЙ ЗАСТУПНИК МІНІСТРА ПУБЛИЧНИХ РОБІТ

Вд. В. А. Фалов на днях проголосив, що Юрій Монкман став вибраний, як новий заступник міністра Публичних Робіт на місце Гомера Кійта. П-н Кійт зістав звільнений з цієї посади через певні причини.

П-н Монкман родився в 1888 році у Вінніпегу, де укінчив факультет інжінерства у манітобському університеті.

Через 14 років був членом Конструктивного Департменту при С.Н.Р. Потім був назначений до едмонтонського департменту публичних робіт, а відтак став назначений до провінціяльного уряду, як заступник міністра.

50 РОБІТНИКІВ ВИПУЩЕНО З ТЮРМИ В Б. К.

Минувшого тижня засуджено 50 "реліфних" робітників на місяць тюрми до Окала, Б. К., за те, що вони недавно поставили опір поліції у Ванкувері.

Цих робітників випущено з тюрми після того, як премієр Патюло вдався до департменту судівництва в Оттаві, подаючи причину, що робітники були мильно поінформувані, або не були достаточно поінформувані про те, що для них вже були знайдені місця у кемпах.

Мають щастя, вище згадані; що це перед виборами, бо інакше, хто знає чи не сиділи б у тюрмі! От і часами вибори є добра річ!

АЛБЕРТІЙСЬКІ "ГАЙВЕЗ"

Албертійські "гайвейз" (головні дороги) коштують Алберту по сьогодні $72,000,000. З того люди зложили коло $36,000,000 в формі податку на газоліні, автових лайсенсів і т. д. Це значить, що будова й піддержка "гайвейз" коштує два рази стільки скільки складає загал Алберти.

БІЛЬШЕ АВТІВ В АЛБЕРТІ

Цього року вже продано коло 10,000 лайсенсів до автів в Алберті, більше як минувшого року. Це, декотрі кажуть, є ознака, що загал певніший, що теперішний уряд відсвіжує довіря в загалу самий до себе. Попередно фармері боялись, що їх авта заберуть за довги.

РОЗКОЛЬНИКИ НЕ ЗНАХОДЯТЬ ВЕЛИКОГО ПОПЕРТЯ

Так звані "розкольники", які знайшлися в рядах суспільно-кредитових послів не знаходять великого попертя між загалом. Загал не може бачити чому розкольники не говорили про що їм розходиться на кавкусі, але на кавкусі все було гаразд, а прийшлось у парляменті, то розкольники пішли проти.

10 - ЛІТНІЙ УКРАЇНСЬКИЙ ХЛОПЕЦЬ ЗГИНУВ ПІД КОЛЕСАМИ ПОЇЗДУ

10-літній син п-ства М. Шариків із Едмонтону згинув під колесами поїзду на Донвеган ярді. Коли тисячі едмонтонці веселились у день коронації у середу, в хаті п-ства Шарикі нависла хмара смутку. У вівторок у вечір п-ні Шарик знайшла тіло свойого вбитого сина під колесами "флет кара" на "Донвеган ярді."

Хлопець прийшовши зо школи по 4-тій годині у вівторок зараз пішов по корови близько залізниці. В вечерю хлопець не вертав. Тоді почали родичі шукати за ним. Остаточно знайдено його вбитого.

Співчуваємо родині п-ства Шариків!

СЕРІОЗНА ПРОБЛЕМА В ТОРОНТІ

Ось бачите! Всякі крики про поворот добробуту в Онтаріо під ліберальним урядом можна назвати непідставними.

Недавно в Торонті виринула дуже серіозна проблема, а це з найбіднішими дільницями Торонта. В великих частинах міста, існування найбіднішого класу впало на так низький економічний рівень, що всяка слабість кинулася між цим нещасним населенням і грозить витраченням цілих секцій міста. Уряди остаточно були примушені вглянути в положення й планують зарадити тому стану.

Що найгірше, в цих дільницях міста живе 75% своїх (не чужинців). Кримінальні рекорди доказують, що в цих частинах міста злочинства підійшли до страшного ступеня, що є ще одним доказом, що теперішна система є відповідальна за тисячі тих, що поневіряються по тюрмах.

СІВБА В АЛБЕРТІ НА УКІНЧЕННЮ

Сівба загально в Алберті вже на укінченню. Пшениця декуди вже гарно зеленіє. Не маємо сумнівів, що українські околиці певне опрацьовують свої поля як грядки. Це з віків приписують українцям. Та на однім фармерстві повинно застановитись, а це, щоб піддержувати теперішний уряд, щоб не дати великим фінансовим компаніям забрати цю працю за довги в осені.

ЩО СКАЖЕ МЕЙДЖОР ДОГЛАС?

Албертійський загал нетерпеливо очікує відомостий від Мек лаклана, котрий поїхав бачити Мейджора Догласа у справі наняття п. Догласа для помочі у введенню в життя Суспільного Кредиту в Алберті.

Ведуть перед у збиранню передплат

Наступні околиці ведуть перед у збиранню передплат на цей одинокий український часопис Суспільного Кредиту в Канаді:

1. Смоки Лейк .... 25½ річних передплат
2. Ендрю .... 17 " "
3. Кагвін і Редвотер по .... 16 " "
4. Мирнам .... 15½ " "
5. Елдорена .... 14½ " "
6. Віляа .... 14 " "

Хто буде вести перед за два тижні?

ПРОВІНЦІЯЛЬНІ ВИБОРИ МОЖЛИВІ В ОНТАРІО

Подають зо Сходу Канади, що можливо й прийде до провінціяльних виборів в Онтаріо в короткому часі.

Найновіші відомості доносять, що кол. Дру, головний консервативний організатор і можливий кандидат на консервативного проводира в тій же провінції, зрезигнував через непорозуміння між ним і консервативним проводиром Ровом.

Так, що замішання в онтарійські політиці є крайне.

МІНІСТЕР ЧЕНТ УСУНЕНИЙ

В албертійському уряді міністер В. Н. Чент зістав усунений з міністерства рільництва. Коли п. Чент відмовився зрезигнувати на бажання премієра Ебергарта, його усунено "ордер ін ковнсіл". Премієр подав причини цього кроку в листі до п. Чента. Між іншими він сказав, що п. Чент не був досить агресивний і через певний час відповідно не міг сповнювати потрібної праці. Вд. Д. Б. Мален, посол із Едмонтону, наслідує п. Чента.

В БРІТІШ КОЛУМБІЇ НОМІНОВАНО 170

В Брітіш Колумбії номіновано 170 кандидатів на 48 посольських крісел.

Ліберальних кандидатів номіновано 48; консервативних 40; С.С.Ф. 41; конструктивних 13; Б. К. Суспільно-Кредитової Ліги 19; а решту є незалежні, незалежні лібералі й лейборити.

В теперішньому провінціяльному уряді в Брітіш Колумбії є: 33 лібералі, 4 консервати, 3 С.С.Ф., незалежних надпартійних 2, незалежних 2, юніоніст 1 і 1 лейборит 1.

ЗГОРІЛА ТРАЧКА

Дня 6. мая, ц.р., в 2:20 по по опівночі, згорів найголовніший будинок "Норт Вест Лумбер Ко.", на західному Едмонтоні близько великого губерманського елевейтора. Втрата виносить коло $10,000. Асекурація покривала дуже мало.

Знаємо, що багато українців працювало в тій трачці, тому то ця новинка буде цікава для них.

СПОТЬ МЕНШЕ ЗБІЖЖЯ

Багато менше акрів засіяно в 1937 р. Домініяльне Бюро статистики подає, що коло 500,000 акрів буде менше засіяно цього року.

ПОСОЛ МУСИТЬ, АБО ПІДДЕРЖУВАТИ ПРЕМІЄРА ЕБЕРГАРТА, АБО ЗРЕЗИГНУВАТИ

Недавно на Суспільно-Кредитових зборах, у Джарвіс Бей школі ухвалено резолюцію в котрій сказано, що посол на окру гу Лекомб мусить, або піддержувати премієра, або зрезигнувати з посольства.

Президентка групи, п-ні Анiла Скат, піонерка в дистрікті, сказала, що Суспільний Кредит мусить віти вперед лише при помочі єдности.

В. В. Скат, говорячи про розкольників сказав: "Я вірю, що він попався в погане товариство!"

КАЖУТЬ ЩОБ ДОГЛАС НЕ ПРИЇЗДИВ

В Ірма, Алберта, відбувся недавно "мітінг" Суспільно-Кредитовців і ця група ухвалила резолюцію наступного змісту: "Щоб повідомити Мейджора Догласа, щоб він не приїздив, бо ми маємо повне довіря до премієра Еберґарта, й його здібності й його щирості."

ЗЦЕНЗУРОВАНО

Через цілу Канаду повідомлені всі цензурові бюра здержати всі копії книжки видання Злучених Держав під назвою "Коронаційні Коментарі" написану Джеофрейом Деннисом. Через цю книжку бувший король Едвард VIII., подав декого на суд, за "лайбел".

ДОМАГАЮТЬСЯ, ЩОБ ЗАПЕРТИ ПОЛЬСЬКУ САЛЮ В ЕДМОНТОНІ

Як вислід поганого заховання: бійок і криків, 64 власники домів у цій частині міста домагаються, щоб заперти польську салю, на 98 вулиці, а 109 евеню. Ці 64 власники домів твердять, що через послідніх 3 роки вони не мали спокою.

ДОПОМОГА ДІВЧАТАМ

Місто Едмонтон позволило тим дівчатам, що повтрачали роботу у пральних через страйк, мати "тег дей". Ввесь дохід, що дівчата зібрали у понеділок 10. травня пішов на цю ціль.

ІНДІЯНИН ПОКАРАНИЙ ЗА ЗГНУЩАННЯ

Генрі Ворд, індіянин із Вінтерберн резерви, покараний за згнущання над звір'ятами, коли доказано, що він лишив прив'язані коні за містом через три дні без паші й води. Його вкарано $10.00, або 20 днів криміналу.

Чи Ви вже приєднали хоч одного передплатника для часопису "Суспільний Кредит"?

Суспільний Кредит
УКРАЇНСЬКИЙ ДВОТИЖНЕВИК
виходить в Едмонтоні що другого четверга в інтересах Суспільного Кредиту й українського загалу в Алберті.
Видає: В-тво Суспільного Кредиту.
Директор: Д. М. ПОПІЛЬ, Посол до Албертійського Парламенту.
Редактор: А. Г. ГЛИНКА.
Передплата $1.00 річно, 60ц. піврічно, 5ц. поодиноке число.
Адреси:
The Social Credit Publishers
10630 - 96 Street
Edmonton, Alberta
— або —
The Social Credit Publishers
Box 117
Waskatenau, Alberta.

The SOCIAL CREDIT
A semi-monthly Ukrainian paper published in Edmonton every second Thursday in the interests of Social Credit and in the interests of the Ukrainian people in the Province of Alberta.
Published by: The Social Credit Publishers
Director: J. M. POPIL, M.L.A.
Editor: A. H. HLYNKA.
Yearly Subscription $1.00
Address all correspondence to:
The Social Credit Publishers
10630 - 96 Street
Edmonton, Alberta
or
The Social Credit Publishers
Box 117
Waskatenau, Alberta.
ADVERTISING RATES FURNISHED ON APPLICATION.

Редакція за оголошення не відповідає.

ЧЕТВЕР, 13. ТРАВНЯ, 1937. РІК I. Ч. 7.

ТРЕБА ВИДЕРЖАТИ

Весь поступ приходить нелегко. Ніколи не можна сподіватись, щоб якась корисна зміна прийшла без великих старань, без праці, без труду, без витривалости! Бо коли б все приходило так легко, то народ не терпів би браку серед достач, але мав би всего подостатком.

Так! все приходить досить трудно. Я коли ми не схочемо видержати тої трудноці, то ми не можемо сподіватись кращої будучности, ані для себе, ані для своїх дітий. Неминуча буде для нас скора, чи повільна загибіль!

Коли ми приглянемося теперішному албертійському урядові, то ми бачимо, що це є одинокий уряд у Канаді, що працює для добра загалу. Ми бачимо, що цей уряд безкомпромісово прямує до своєї мети. — Це є уряд, в котрому не мають місця експлуататори, котрий рішуче не творить жадної спілки з тими, що хотять жити людською кривдою. А.... чи знає це албертійський загал?! Чи здає він собі справу з того, чому то так фінансісти ненавидять Суспільно-Кредитовий уряд?! А!... це тому, що вони є свідомі того, що Суспільний Кредит, то є ключем їхнього секрету. Вони є свідомі того, що коли Суспільний Кредит піде вперед, то приспішить їхній експлуатації кінець, можливо навіть на 25 або і 50 років. Бо, чи памятають хоч би й старші громадяни, щоб коли так завзято поборювали слуги фінансів якийсь уряд в цілій історії Канади?!

Приглянься, Читачу, щоденній капіталістичній пресі. Ви знайдете, що три чверти часопису заповнено пропагандою проти теперішнього уряду. Чому? Нехай кожний Читач відповість собі самий на це питання.

Чому ніхто не видає памфлетів проти будькотрого іншого провінціяльного уряду? Або, чому хто не видає нічого проти домініяльного уряду? Все це повинно бути ясне для кожної здорово-думаючої людини. — А можливо другі провінції роблять таку велику роботу? Ні! Але тому, що СуспільноКредитовий уряд є одинокий, що не йде руку-в-руку з фінансістами, на користь фінансістів.

Дехто каже: "Але чому резигнації й зміни в кабінеті?"— Так! Але чи можливо є, щоб усі однаково думали? Щоб всі були однакової витревалости? — Ні, це ніколи не було можливе.

Ми знаємо, що в кожній армії є дизертири, що в кожній армії є ті, що зневіряються, ті, що не хотять посвячувати себе для загалу, але хотять легким способом осягнути слави й особистої користи. Так є й з деякими послами!

Та про те, життя мусить іти вперед! Будуть ті, що будуватимуть життя, але й будуть ті, що будуть тягнутися позаду.
Якщо загал не вистоїть у боротьбі, то побіда буде по стороні фінансістів, але якщо вистоїть, то вибере собі й своїм дітям життя!

КОРОЛЬ ЮРІЙ VI І КОРОЛЕВА ЕЛИСАВЕТА

Майже 500 мільйонів людий у Британській Імперії дивляться сьогодні на короля Юрія VI і королеву Елисавету, як на найбільший символ єдности в цілому світі. Щасливий є молодий король, що є володарем такої могутньої імперії "в котрій сонце ніколи не заходить", і неменше щасливий є той народ, що належить до цієї імперії.

"БОЖЕ ЩАСТИ ЙОМУ, КОРОЛЮ НАШОМУ!"

Заклик до Українських Суспільно-Кредитових Груп

Літні місяці є найприкріші місяці під фінансовим оглядом, для кожного українського видавництва, а головно для тих українських видавництв, що не мають за собою організацій, котрі могли б їх помагати.

Видавництво "Суспільного Кредиту" виключно опірається на передплатах і в малій мірі на оголошеннях. Ми не маємо жадних інших приходів! Тому, звертаємось до всіх Українських Суспільно-Кредитових Груп із цим закликом, щоб кожна з них доложила більших старань приєднати якнайбільше нових передплатників.

А дальше — закликаємо всіх них українських груп улаштовувати пікніки й інші підприємства й помогти Видавництву "Суспільного Кредиту", щоб наш український часопис "Суспільний Кредит" міг добре виконувати свої обовязки.

Бажаємо пригадати Українському Громадянству одне, що Суспільно-Кредитовий уряд ніколи не був би вибраний, якщо б албертійський загал не був помагав фінансово покривати видатки радійових промов, не піддержував би був "С. К." преси і т. і.

Спільно можемо зробити дуже багато, — одиницем трудно!

Котра група буде першою, що улаштує підприємство на поміч рідному українському Суспільно-Кредитовому часописові в Канаді? — Глядіть у чергових числах "Суспільного Кредиту".

ВИДАВНИЦТВО.

Всі, околиці, що бажають почути промов п. Д. М. Попеля, посла до албертійської легіслатури, повинні вдатись до нього листовно.

РЕДАКЦІЯ.

РОЗКОЛ МІЖ СУСПІЛЬНО-КРЕДИТОВИМИ ПОСЛАМИ НЕОПРАВДАНИЙ, КАЖЕ ПРЕМІЄР

Немає найменшої причини на те, що появився розкол між суспільно-кредитовими послами в албертійській провінціяльній легіслатурі, сказав премієр Ейбергарт у неділю по полудні, дня 9. травня, через радіо з Келгарів.

Премієр апелював до загалу Алберти, щоб загал дав інструкції своїм послам, яке становище вони мають взяти в парламенті. Він дальше додав, що "бажання прискорити введення в життя "Суспільний Кредит" не було причиною розколу.

"Якщо я зробив щось несправедливого, або злого, то усуньте мене", сказав премієр. "Якщо я зробив щось подібного, то це мусіло бути у сні."

"Якщо албертійський загал хоче Д-ра Бравна, з Пембіна, або Чарлея Кокрофта, зо Стетлер, за премієра, то він повинен так сказати. Але одне — не дайтеся в руки фінансістам" перестерігав премієр Ейбергарт.

"Фінансісти можуть побідити Суспільний Кредит лише поколенням суспільно - кредитових рядів, і вони вірять, що вони це вже осягнули", він сказав.

"В парламенті не повинно бути найменшого розколу між нашими послами", він продовжував дальше." Якщо теперішний уряд не відповідає, то було місце на кавкусі над цим застановитись. Є лише кількох одиниць, що творять цей розкол. Чи їх округи будуть толерувати це?"

Премієр дальше перестерігав загал перед тим злом, що дехто бачить лише половину, або одну сторону питання.

Він питав загал, що сталось би якщо б цей уряд усунено? "Чи так звані "розкольники" зможуть перепровадити й зорганізувати себе до виборів, як це ми зробили минувший раз?"

"Чи опозиція поможе їм створити уряд?"

"Чи справді загал зможе предбачити кінець. Бо в цім є рука зовнішна, щоб знищити нас".

Премієр згадав, що є групи, котрі ухвалюють резолюції піддержуючи уряд, а рівночасно й "розкольників". Він сказав, що такий стан є неможливий.

Премієр Ейбергарт ставив натиск на те, що армія не може йти вперед, якщо вона не хоче йти за своїм проводиром. Він дальше сказав, що "розкольники" невпинно домагаються зміни теперішного кабінету.

Премієр сказав також, що все, що говориться на зборах кабінетових, або на кавкусі є тайне. А коли хто будь ломить ту присягу, то загал мусить уявити собі, що може критись за цим?

Всякі закиди про те, що премієр мав би то мати секретні стрічі з банкирами є неправдиві сказав премієр Ейбергарт. Одинокий раз, що він стрічався з ними було тоді, коли делєгація від банків протестувала проти довжної ухвали, яку албертійський уряд перевів.

ЯКЩО Б Р. Б. БЕННЕТ УСТУПИВ?

Між консервативними колами в цілій Канаді виринає питання: "Якщо б Р. Б. Беннет уступив із проводирства консервативної партії у домінії, хто тоді найкраще відповідав би на ту позицію?" В організаціях, котрі хотять задержатись при існуванню, ось такі питання звичайно вирішаються наперед. Так воно й мається з консерватами.

Деякі твердять, що п. Беннет дальше останеться консервативним проводиром і ще раз попровадить консерватів у наступних виборах у 1940 р. Другі знову, вже від тепер, мають намічених цілком інших людий на згадану позицію. Все ж таки деякі з найповажніших джерел подають п'ять наступних подаємо визначних одиниць, із поміж котрих один візьме проводирство у виборах у 1940 р.:

(1) **Вп. Р. Б. Беннет,** премієр Канади в час найбільшої депресії.

(2) **Вп. М. А. Мекферсон,** попередній міністер судівництва в консервативному провінціяльному уряді в Саскачевані.

(3) **Вп. Гордон С. Гарінгтон,** попередній премієр Нової Шкоції, а теперішний консервативний провідник у тій же провінції.

(4) **Вп. В. Д. Гернідж,** бувший міністер до Вашингтону в часі правління п. Беннета. Він жонатий з сестрою п. Беннета.

(5) **Премієр Мічел Гепберн,** із Онтаріо. Він є ліберал, а навіть один із найлівіщих, однак, деякі твердять, що з нього ще буде поступовий консерват. Джозеф Чемберлейн, в Англії, почав своє життя як "небезпечний" радикал, однак опісля став великим консервативним провідником. Без найменших сумнівів п. Гепберн є один із найздібніших молодих провідників у Канаді, але ліберали не дадуть йому далеко зайти на федеральному полі, бо вони мають багато інших аспірантів на всякі можливі й неможливі позиції. Тому то є великі можливості, що премієр Гепберн у наступних кількох роках, набравши більше практики, може стати провідником консерватів.

Коли хто хотів би показати пальцем на другого провідника консервативної партії, що без сумнівів відповідав би становищу, яке занимає п. Беннет, так само задобре як п. Беннет, то така річ була б неможлива. Бо, чи хто любить п. Беннета чи ні, то все таки він є один із найсильніших канадійських політиків і відповідно заповнити місце без надумання є неможливою річчю.

Про п. Мекферсона кажуть, що він не є один із тих людий, котрі шукають за роботою, але один із тих за ким робота шукає. Під теперішний час він провадить свою адвокатську канцелярію в Реджайні. Він є головним правником "Пшеничного Пулу."

Щодо п. Гарінгтона, то залежатиме, як він попровадить свою кампанію у надходячих провінціяльних виборах, що відбудуться за кілька місяців. Якщо він виграє, то є велика можливість, що він може дістати федеральне проводирство. Він є ветеран війни й є один із поступових консерватів.. Він також є адвокат.

Ще один, що потягає за собою не аби яку повагу є Вд. В. Д. Гердж. Йому приписували багато планів, які переводив у практику п. Беннет. Він є людиною поглядів ширшого світогляду й думає по-державному. Він є практичний й льогічно думаючий економіст.

Хто б то не перебрав згадане провідництво, все таки цікаво буде довідатись, яку платформу візьмуть консервати? Бо вони на своїх старих засадах не мають куди далеко рухатись, так як і ліберали. Бо ж мільйони народу не будуть голосувати за економічною тюрмою. Вони мають її без голосування!!

БУВШИЙ СЕНАТОР БОРИЗ ЛИШИВ БЛИЗЬКО 4 МІЛЬЙОНИ ЧИСТОГО МАЄТКУ

Зареґістровані документи виказують, що бувший сенатор Бориз лишив в спадщині по своєї смерті близько 4 мільйони чистого маєтку в спадщині для своєї родини.

В бондах і шерах він мав $3,196,296.55. Життєвої асекурації мав на $346,290.50. Готівкою в банку мав $346,045.50. Меблі і все в хаті вартувало $7,654.96, а нерухомий маєток вартує $20,000. Довжники винні йому $15,207.26. В додатку до цього він мав п'яту частину ще реві у маєтку Домініка Бориза у Венкувері, на що точну вартість трудно поставити.

В додатку до повищого він мав: албертійських провінціяльних бондів на $82,000, яких речинець приходив в 1967 р. — теперішна вартість цього маєтку є $51,660; $69,000 в албертійських бондах, що припадає речинець на них у 1956 р. — теперішна вартість представляє $44,160; $150,000 албертійських шерів, що доходять у 1954 р.— вартість теперішна $92,250 і $498,000 албертійських бондів, що доходять в 1957 р. у вартості $298,000.

Ось родина бувшого сенатора дістане красні дивіденди!— Це спадщина, на котру вони не працювали!

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ЧАСОПИС "СУСПІЛЬНИЙ КРЕДИТ"

Дво-тижневі коментування Д.М.Попеля,M.L.A.

КАНАДІЙСЬКІ ДЕРЖАВНІ ГРОШІ

Через довгі роки і по сьогодні, право видавати й творити гроші в Канаді спочиває в руках кількох приватних банків. Цей спосіб показався мильним і шкідливим, бо його повинен мати канадійський уряд, так, щоб у дійсності існували державні гроші. Щоб осягнути цього, наступні кроки мусять бути підприняті:

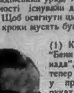

(1) Контроля "Бенк оф Кенада", котра тепер лежить у приватних руках, повинна бути закуплена канадійським урядом і задержана в імені домінії, Канади.

(2) Всі гроші повинні бути видавані, чи друковані, банком в імені Канади. Під теперішний час дуже мала частина канадійських грошей є видана банком Канади. Й на цих паперових грошах є написано: "Бенк оф Кенада" виплатить посідачеві на домагання суму ——— (скількість грошей)". Найбільша частина канадійських грошей є видана приватними зачартерованими банками, як на пр.: "Бенк оф Комерс", "Бенк оф Монтреал", "Домініон Бенк" і т. д. Їх банкові гроші носять напис: "Кенадіян Бенк оф Комерс виплатить посідачеві на домагання ——— (суму грошей) і т. д.

Жаден банок приватної власности не повинен мати права друкувати канадійських грошей. Всі гроші повинні бути друковані урядовим банком, і напис повине бути ось такий: **"Домініяльний банок Канади** виплатить посідачеві на домагання ———".

Всі гроші в Канаді повинні бути друковані в імені Канади й повинні бути "легал тендер" (це значить, що можна б заплатити ними всякі зобовязання через Канаду).

(4) Все золото в Канаді повинно знаходитись у домініяльній скарбниці й найменша скількість його не повинна виходити з краю без перміту (позволення) вживаного для вирівнання міжнародних державних рахунків.

(5) Канадійський уряд повинен мати повну контролю над усім кредитом, що приходить або відходить до або з Канади, й повинен доглянути, щоб кредит не був уживаний для спекуляції, так, щоб полагодження наглих вимог у торговлі щодо експорту й імпорту не завдавало найменших трудностей.

КРЕДИТНІ ЮНІЇ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ

У Злучених Державах президент Рузвелт незвичайно заинтересувався ко-оперативним рухом й уповноважив заснування Кредитних Юній. В 1934 р. переведено ухвалу, так звано, Федеральний Кредитно-Юнійний Акт, і уряд створив департамент у Вашингтоні для забезпечення й поширення цих кооператив. Він зробив це в тій цілі, щоб люди могли навчитись при помочі цих ко-оператив, як помагати самі собі.

Президент Рузвелт виявляє постійне заінтересування в кооперативним урухові. В 1936 р. 23 червня, він проголосив, що заведено ко-оперативну школу. Він вибрав комісію із трьох для студіювання ко-оперативного руху в Швеції, Британії, Денмарку й інших місцях. Ця комісія поїхала до Швеції. В Швеції депресію змогли ко-оперативним рухом.

В ко-оперативному руховi громада людий годиться працювати разом, спільно, із трьома головними цілями: (1) Продукувати продукти (товари) й услугу в найбільшій скількости, й найкращої якости, й стреміти до поліпшення способів продукування. (2) Зощаджувати продукт своєї праці й продавати його по умірковaних цінах. (3) Розподілювати одержані гроші в формі дивідендів, по оплаченню всіх видатків, кожному членові в міру його належиности.

Ко-оперативний спосіб життя, у великій мірі, опірається на Суспільному Кредиті.

"ФОРИНЕРЗ"

В консервативній палаті (гоуз оф лордз), в лондонському парламенті, в Англії, лондонський епископ недавно говорив про свої враження з його відвідин на західній Канаді. Він сказав, що чужинці ("форинерз") вже переповнюють Захід, і що в Едмонтоні говорять 30 різними мовами. Він подіяв погляд Сир Едварда Бітого, президента С.П.Р., що конечно присилати до Канади більше британців — потрібно коло 10 мільйонів, щоб задержати Канаду британською.

"Форинерз", про котрих лондонський епископ висловлювався, є той тяжко-працюючий загал на заході Канади, котрий з'їхався сюди зо всіх частин світа й котрий тяжко працював десятки років на гомстедах, у копальнях, на кольйових дорогах і фабриках. Ці вище згадані хотіли б побільшити число безробітних у Канаді. Ось таким способом канадійці позичили б коло мільйона осіб — й ще до того добрих консерватів, — все на користь Канади. — Ая!?

КОМУ КОРИСТЬ

Переглядаючи капіталістичну пресу, ми знаходимо, що канадійський експорт побільшився майже на $200,000,000 за останніх одинадцять місяців, що лише закінчились 28. лютого, ц.р., це порівнюємо з тими самими місяцями у минувшому році. Так, експортуваний товар творить мільйонерів у Канаді! Пануючий клас, під лібералізмом, збірає красні зиски! Але, що скажемо про тих старців, що живуть на пенсії, або про тих робітників, що працюють по $5.00 на місяць? Чи хто з цих останніх дістав яку користь із згаданого побільшеного експорту?!

І так, ліберали кажуть, що "просперіті" (добробут) вже тут та що їм належиться кредит за розвязання проблеми. Якщо б не через брак збіжжя на світовому ринку, то пшениця дальше платилась би по 20 центів за бушель.

Коли логічно хочемо дивитись на світ, то мусимо признати, що уряди пануючого класу не дбають про покривдженний загал.

ХТО ДОМАГАЄТЬСЯ РЕЗИГНАЦІЇ УРЯДУ?!

Капіталістична денна преса й її репрезентанти в парламентах домагаються, щоб Суспільно-Кредитовий уряд резигнував. Причину подають ту, що теперішний уряд мав би то не сповнити своїх передвиборчих обіцянок.

Ми вважаємо, що загал, сьогодні, нічого не скористав би з резигнації і нових виборів. Суспільний Кредит не був ще ніде практикуваний і тому конечне треба більше часу, щоб перевести пропонувану теорію у практику.

Багато вірять, що найскорше повинность дістати Мейджора Догласа. Недавно Г. Л. Маклаклан, посол на округу Коронейшен і голова комісії, відїхав до Англії переговорювати справу з Мейджором Догласом, зо сподіваннями, що вдасться переконати його, щоб він приїхав до Алберти в цілі прискорення введення в життя Суспільного Кредиту в Алберті.

ВИБОРИ В БРІТІШ КОЛУМБІЇ

Провінціяльний ліберальний премієр, Патюло, у Брітіш Колумбії, проголосив загальні провінціяльні вибори в його провінції, котрі відбудуться 1. червня ц. р. Щоб мати більший успіх у виборах, Патюло проголосив перед проголошенням виборів, коло 5 мільйонів доларів на розбудову й поправу доріг; частина цих грошей має бути дана "товариським" ліберальним урядом в Оттаві. Треба памятати, що ця сума буде включати де-що з 128 мільйонів, що Оттава річно колектує з Алберти. Одно є певне: що більшу частину тих грошей уряд позичить і люди платитимуть проценти на тих грошах через довгі роки. Ось маєте передвиборчу обіцянку?!

Л. Д. С.

Десять вечерів про Суспільний Кредит

Дн. VI.
ШОСТИЙ ВЕЧІР

[Побідиіс (П.) приходить до Котиполе (К.) і стукає легенько до дверий].

К. — Прошу, прошу!!

П. — Добрий день, сусідо, чи можна зайти до хати?!

К: — Та вже ж так, прошу до середини!

П: — Ну, я думав, що Ви вже певно загнівались на мене та в хату не пустите.

К: — Я не бачу чому я мав би аж так негідно з ненавістю відноситись до Вас?!

П: — Все ж таки, сусідо, це була моя вина, бо хоч би ради самої людськості я не повинен був гарячитись та язиком кидати такими словами, як це мало місце минулого разу. Цей раз, вибачте! — Знаєте, це вже в нас українців мабуть у крові, що без розваги нагло розгарячимось, скажемо прикре слово, а опісля коли розважимо, то соромимось і жалуємо.

К: — Що зробимо, сусідо, так воно є! Я думаю, що нам загально треба присвоїти одну добру прикмету від англічан, а це: холоднокровість і розвага. Вони багато мають спорів між собою, однак, дуже рідко приходить їм до непорозумінь. Візьміть хоч би й питання Суспільного Кредиту, багато пишуть, противставляться одні другим, однак на всякий случай студіюють його й прямують уперед. Якщо б це в нас, то ми вже покінчили б давно, в одну або другу сторону.

П: — Ну, це правда! — Коли згадалисьте про "С.К.", то мені пригадується минувший вечір, за чим я і прийшов.

К: — Так, добре, що можемо продовжувати нашу надто інтересну тему. — Минулого вечера Ви згадали, що винаходи є шкідливі для суспільства. Це є рація — і не є рація. — В теперішній економічній системі, винаходи, з кожним днем, стають шкідливими для людий, бо в ріжних заводах, де є вставлені модерні машини, віддалюють тисячами робітників від праці, робітників, які спадають на ласку держави, так званий "реліф".

Ці люди остаються без средств до життя, а це—вони не мають до розпорядимости покупчої сили (яку звемо гроші), щоб набути той продукт, який виробляє та машина, що віддалила їх від праці.

П: — Чи не думайте, що таке становище пошкодить навіть самим фабрикантам?

К: — Безперечно що так! Так довго, як нарід не буде мати покупчої сили до своєї розпорядимости, так довго всяка індустрія має в майбутності лише один вихід, а це: загибіль. Бо що буде за змисл продукувати ріжні річі до життя, коли той нарід, який лишається без праці, без покупчої сили, не зможе їх набути. Тому можна певно твердити, що винаходи в теперішній системі є шкідливі для для суспільства. Однак, коли взяти з другої сторони, то винаходи є конечні для народу, бо ж людина не є всилі виконувати тої важкої праці, до якої заставили машину. Візьміть за примір хоч би фабрику, де виробляють рільничу машинерію. Там величезні кітли, які несуть по 5 тонів розтопленого заліза до виливарні, не менше як 3,000 градів гарячости, тільки при помочі електричних та інших способів, щоб дати якість виробленим продуктам. І коли ми заставили б людий фізично переносити той киплячий плин, то з певністю ні один чоловік не міг би прожити, ані мінути, в такій пекольній температурі. Отже, в дійсности не можна казати, що винаходи є шкідливі для народу. Вони є надто конечні для улекшення тяжкої праці суспільства. Хіба є в тім, як кажуть, два світові винахідники, Едісон (американець) і Никола Тесля (чехо-словак), як рівно ж і деякі нові економісти — що з технічного боку ми зробили крок вперед, а про те сотки років лишились позаду під соціяльним оглядом.

П: — В який спосіб "С. К." може усунути ті хиби, або заставити технічний розвій і соціяльне життя, щоб цей поступ ішов рівнобіжно?

К: — Виходячи з положення, що технічний поступ приносить користь для народу і є конечний для дальшого людського життя, нам лишається тільки прискорити хід соціяльного життя, а це — треба ввести в життя нову соціяльну систему, яка дасть народові нагоду покористовуватись їхньою працею при помочі технічного розвою. "С. К." є тою геніяльною системою, яку оснував Мейджор Доглас.

П: — Чи думаєте, що безробіття ніколи не можна усунути?!

К: — Безперечно, що ніколи! Мусимо памятати, що так довго, як буде існувати теперішна система з шаленним поступом техніки вперед, то безробіття рішучо останеться настало, і з кожним днем буде збільшуватись до того ступення, що нарід може попасти в розпуку й зробити наглий переворот, який звичайно приносить анархію, або диктатуру автократів, під ріжними кличами визвольної боротьби за існування,—де фактично твориться нове ярмо, з якого народові буде трудно черес сотки, або й тисячі літ, вирватись. Одинокий вихід із стану безробіття під теперішною системою є — заставити людий працювати за невільничу платню, або скажемо, мізерне існування, щоб їхньою працею можна провадити безмилосердну компетицію на світових ринках, а другий спосіб, то є викликати війну і позбавити життя великого числа людий і на кілька років улекшити місце тим, які останутся.

Перша засада "С К." є, "Культурна Спадщина". Ця спадщина належиться кожній одиниці, яка є горожанином держави. Ми заємо з життя й з історії минувшини, що наші батьки, діди та прадіди вложили певні труди, певну працю, своє здоровля, щоб розбудувати цю країну для своїх потомків. — Наші винахідники, які при помочі геніяльного змислу хотіли улекшити ті примітивні способи життя до перфектної досконалости, робили це не в цілю щоб пошкодити людству, а навпаки, щоб улекшити людську працю. — Всякі природні багацтва, які є на поверхні й в землі цієї країни, створені Могутньою Силою для людського вжитку. — Все те має бути в посіданню державної суспільности, а це, кожної одиниці, яка живе в даній країні, а не в руках одиниць, яких можна вичислити на пальцях двох рук. Суспільний Кредит рішучо перечить такій нелюдській, негуманній захланності самолюбности, де одиниці при помочі теперішної системи, сконцентрували в свої руки всякі багацтва і працю наших предків, винаходи геніяльних мужів і всякі інші здобутки піонірів цієї країни, способом експльоатації. Тому Суспільний Кредит має на цілі, при введенню нової соціяльної системи, викорінити ту злобну ідею самолюбства захланності, а при помочі нового устрою, у практичний спосіб, уводити принцип любови до другого, а це: зрозуміння та оцінення другого життя, що кожна людина, яка живе в цій країні має повне природне право до існування. — Ніхто не може, ані не має авторітету сказати, що той, або цей, не має права жити, тільки я.

П: — Чи не думаєте, що ця засада є більш релігійного характеру?! — Якщо так, то ми маємо такі інституції, що цю ідею проповідують!

К: — Так, ця засада є гуманна й конечна до здійснення, але ця засада про котру я говорю має більше значіння. — В Суспільному Кредиті, це є ідеал до зреалізування. Так довго, як нарід не поставить собі за ціль той принцип до здійснення в щоденному в практичному житті, то всякі говорення, всякі мріяння про це є злишні.

Що з того, що ми маємо такі інституції, що проповідують ту ідею, коли ті, що її голосять не сповнюють її у практичному житті, помимо того, що вони є її прихильниками? — Теорією одушевлятись годі, бо це вітер серед поля, але жити після того принципу є осягнення найвищого ступення в суспільному житті.

П: — Ну, а в який же спосіб що "Культурну Спадщину" "С. К." буде розподілювати горожанам цієї провінції?

К: — Суспільний Кредит твердить, що кожна людина має право на життя! Щоб розподілити ту спадщину людям, держава, чи провінція, має в першій мірі вберегти людське життя, а це, дати людям спадщину в формі "Підставної Дивіденди", або в інших словах, місячну покупчу силу, за яку людина може набути найконечніші потреби до життя, а це: захист, одіж і поживу.

П: — Це значить, що кожна людина дістане певну суму грошей місячно для своєї розпорядимости?

К: — Ні, не грошей, але провінціяльного кредиту на таку суму, яка буде відповідна в міру до загальної продукції, або здобутого багацтва кожного року в провінції, чи державі. Це може бути, скажім в вартості $25.00, чи $50.00 місячно, для кожної людини.

П: — Знаєте, мені це видається досить неможливе, бо тут наспівають важні питання. Скажім, перше: Звідки можна дістати місячно таку суму грошей?! Я думаю, що у протягу кількох літ, то провінцію люди обдерли б, як пси діда.

К: — Сусідо? Чи пригадуєте собі, як в попередних дискусіях ми довідались, як то банки творять гроші та збірають зиски й монополізують все багацтво у свої руки?

П: — Чекайте? .... так, пригадую собі!

П: — Ніби то й рація.

К: — Отже, тут нема ні магічних штук, ані надприродних. Ми можемо дати кожній людині життя, без ушкодження багацтва провінції. Тому Суспільний Кредит бачить певні можливості до розподілення такої "Культурної Спадщини" почерез "Підставні Дивіденди".

П: — Ви сказали, що це не будуть гроші, то в який спосіб будуться видавати такі дивіденди?!

К: — Тут є багато до пояснення щодо самого способу. — З огляду на те, що вже пізний час, я думаю, що найкраще буде нам знову зійтись при найблищій нагоді й подискусувати над цією точкою.

П: — Ну, я й не звертав уваги, що то вже так пізно. — Час пройшов так скоро, мов батогом тріснув! — Треба тікати. Добраніч!

К: — Так, зайдіть другим разом! Добраніч!

П: — Добре, добре!

(Далі буде)

ЧИСЛО ПОСЛІВ ДО ОТАВСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ

Кожна провінція є зарепрезентувана в Отаві числом послів після числа її населення. Всіх послів у домініяльному парламенті є 245, а на кожну провінцію є актом приписано, як подано понижче:

Принц Едвард-Айленд	4
Нова Шкоція	12
Ню Бронцвік	10
Квебек	65
Онтаріо	82
Манітоба	17
Саскачеван	21
Алберта	17
Брітіш Колюмбія	16
Юкон	1
Разом	245

ЩО КОШТУЮТЬ ПРИГОТУВАННЯ ДО ВІЙНИ В 1936 Р.

Наступно подані цифри вказують, як готуються до війни більші держави помимо їхньої пропаганди проти війни. Так звана "пропаганда проти війни" є нічим іншим як засліпленням очий другим. Ці цифри є подані Вашингтонським Заграничним Бюром:

Совітська Росія	$2,963,000,000
Німеччина	2,600,000,000
Злучені Держави	964,000,000
Італія	870,000,000
Велика Британія	846,000,000
Франція	716,000,000
Японія	307,000,000

ЧЛЕНСТВО СУСПІЛЬНО - КРЕДИТОВОЇ ЛІГИ У СТОРДЖЕН

У Сторджен окрузі є коло 765 заплачених членів Албертійської Суспільно-Кредитної Ліги. Ця округа є десята по черзі на лісті заплаченого членства.

ЖАРТИ

СПОСІБ.
—Страшні часи. Тиф, холера, шкарлятина, грипа. Чоловік не може спокійно навіть води напитися.
—Я маю на те спосіб.
—Який?
—Перше переварю добре воду, опісля даю до пивниці, щоб остудилася.
—А потім?
—Потім п'ю пиво!

* * *

ВВІЧЛИВА СЛУЖНИЦЯ.
—Чому вас звільнили з попередньої служби?
—Я була надто ввічлива.
—Хіба це причина?
—Ну, знаєте, я була натдо ввічлива супроти пана, а пані то не вподобалося.

* * *

ТЕСТЬ.
—Ну, мій пане, ви надто молодий зо своїми 26 літами, щоб сьогодні женитися з моєю дочкою, якій є 28 літ. Підіждіть чотири роки — тоді обоє будете мати по 30 і зможете лібратись.

* * *

РАЦІЯ.
Муж (до жінки, яка носить штучні коси): Як ти можеш носити коси, що їх передше носила інша особа?
Жінка: А як ти можеш носити кожух, коли його передше носив інший баран?

* * *

НА ЗАБАВІ.
—Ой лишіть мене, та ви зовсім не вмієте гуляти.
—А пані думають, що якщо я умів би, то гуляв би з вами?

* * *

В ШКОЛІ.
Професор: Що робить когут, як лише збудиться? Ну, ніхто не знає?
Івась Булька: Я знаю, прошу пана, але чи то є питання для ученика другої класи?

* * *

В РІЗНИКА.
—Маєте може ноги телячі?
—Ні, маю лише телячий мозок.

* * *

ХИТРИЙ.
Заїхав господар у баюру й не може виїхати. Тоді молиться: Святий Отче Миколаю, виратуй мене з біди, то поставлю тобі свічку, як дишель.
—Тату,—каже синок — а де ви стільки воску візьмете?
—Тихо тумануватий, коб ми лиш виїхали!

* * *

ЩЕ ДОБРЕ.
—Ой, я нещасливий!
—Чому?
—Бо, як приходжу пізно до дому, то жінка рве собі волосся з голови...
—То ще добре, що собі, бо моя рве мені.
—Ну, так моя собі, але з моєї голови.

* * *

СОН.
Вона: Снилося мені, що я була на ліцитації мужчин. Платили там за декого по 10 тисяч, по 5, 3, 2....
Він: Чи були такі, як я?
Вона: Так, тузін за 25 центів.

* * *

НЕПРАВДА.
Суддя: Отже ви кажете, що вдарили сусіда легенько, а він твердить, що сильно.
Обвинувачений: Але ж, прошу Світлого Суду, як він може знати, чи легко чи тяжко, коли я його лише раз ударив і він стратив зараз пам'ять.

* * *

ПРИЧИНА.
—Петрусю, бійся Бога, ти з чого маєш такі брудні руки?
—Бо я мив собі лице.

* * *

НА ЗАБАВІ.
—Пані, я маю танець вже у крові!
—То в вас дуже зле кружляє кров, бо до ніг танець ще не дійшов вам!

* * *

ЩОСЬ ІНШОГО.
—Цей пес має бути поліційним псом? Та ж такі пси виглядають зовсім інакше.
—Він належить до тайної поліції.

* * *

В СУДІ.
Суддя до обжалованого:
—За що ви розбили голову сусідові?
—Назвав мене дурним.
—Але ж то не таке страшне.
—Для вас, пане судде, ні — але для мене то так!

ЮКОН (ДАЛЕКА ПІВНІЧ) ЗАРЕПРЕЗЕНТУВАНИЙ В ОТТАВІ ЖІНКОЮ

П-ні Юрій Блек, консервативна посолка, є одинокою домініяльною посолкою, що репрезентує Юкон в Оттаві. Вже старша в роках п-ні Блек є дружиною п. Юрія Блека, попереднього спікера в Оттаві. П-ні Блек живе в Юконі ще від 1898 р. й незвичайно хвалить собі тамтешних людий. Вона твердить, що між їх мешканцями існує краще порозуміння й приятельство як деінде на світі. Посолка Блек переїздить тепер Канаду.

БАЧИТЬ НОВУ ДЕПРЕСІЮ В 1939 РОЦІ

Генерал С. Г. Дейз предсказує нову депресію у своїй новій книжці. Він каже, що вона триватиме один або два роки. Гей! —Треба пригадати генералові, що ця депресія ще не скінчилася. Нехай ту другу депресію відложуть хоч що то. — Де ж так можна?!

ВАРТУЄ $15,000, АЛЕ БРАВ "РЕЛІФ"

В Торонті, Роберт Н. Бенет засуджений, у понеділок, на три місяці тюрми за те, що він обманом дістав $340.00 реліфу, помимо того, що він і його жінка мають маєтку в бондах, шерах нерухомого маєтку на $15,000 вартості. Жену його увільнено на подібнім оскарженню.

55,000 САСКАЧЕВАНЦІВ ПИЛЬНО СЛІДЯТЬ ЗА ХОДОМ ПОДІЙ В АЛБЕРТІ

Один певніший крок в Алберті й Саскачеван певне домагався б виборів, і ніякий інший уряд не вийшов би там лише суспільно-кредитовий; тоді ціла Канада дивилась би на Суспільний Кредит, як на своє спасення.

Сьогодні весь канадійський загал цілковито втратив довіря до старих капіталістичних партій. Бо в дійсності, що мають старі партії для загалу, котрий терпить у нужді?

ГОВОРЯТЬ ПРО ЗМІНУ В НОВО-ЗЕЛЯНДСЬКОМУ УРЯДІ

"Хоч премієр Новозеляндії, Мічел Севедж, лейборит, занимає позицію премієра несповна два роки, акклендський часопис подає, що премієр Севедж уступить, головно з причин підупадку на здоровлю. Проспективний наслідник правдоподібно буде Валтер Неш, що під цей час є проводиром одного крила лейборитської партії.

Наступно поданий допис появився в Н. З. часописові, під наголовком, "Чому?"

"Кружляють відомості кілька послідних місяців, що появились серйозні поділи на кавкусі лейборитської партії і в самому кабінеті, балачки на цю тему можна чути навіть на вулицях. Говорять, що ріжниці в опініях є такі великі, що отвертий пролом грозить. Ці відомості кружляють разом із відомостями, що премієр Севедж має уступити з премієрства "з причин упадку на здоровлю".

БРАТИ НЕ БАЧИЛИСЬ 37 РОКІВ

Два брати, що не бачились 37 років, випадково стрінулись знову. — Їх авта збились на дорозі. Іван Е. Марлов, із Грейт Фолз, Монтана, сплакав при стрічі свого брата Клавда, котрий живе у Вокертон, Онт. Іван покинув дім ще молодим хлопцем у 15 роках і їхав до свого брата у гості. Він хотів справити несподіванку своєму братові, аж поки не збились на дорозі автами.

ЛІК НА СИВЕ ВОЛОССЯ

Мужчини! — Женщини! Недозвольте, щоб сивина закрадалась та рабувала ваш молодий вигляд, коли ви вже тепер і при помочи цего славного ліку можете привернути своє сиве волосся назад до його природного кольору, як був в молодих літах. Вживається його як тонік. Не закрасить ані плямить скіри на голові ні рук; не шкідливий. —Крім того являється він незрівнанним середником для знищення порплів на голові. Отже замовте собі сейчас цего **Чудового Ліку,** котрий коштує лише **$1.85** за фляшку. Менша пробна фляшка **$1.00.** Замовлення враз з грішми шліть впрост до:
ORIENTAL DISTRIBUTORS
10150 - 97 Street
Edmonton -:- Alberta.

MYRIAN POPIL
агент для Ірвінга Клайна
ЮВЕЛЕРА
і
зареґістрованого окуліста
Направляємо по низьких цінах.
"Ваш кредит є добрий в нас"
MYRIAN POPIL
Waskatenau, Alberta.

—ТЕЛЄФОНИ—
Офісу 21313 Рез. 32514
S. A. G. BARNES
загальний агент від Асекурацій — від огню, на життя, на випадки й каліцтва, слабість й авта.
Продає бонди—дає поради в фінансових справах і т. і.
Офіс: 501-2-3 Agency Bldg.
10057 Jasper Avenue
EDMONTON -:- ALBERTA

J. W. BEAUDRY
B.Sc., L.L.B., M.L.A
Адвокат, Повновласник і Публичний Нотар
St. Paul, Alberta

Дістаньте наші спеціяльні ціни
—на—
Brome Grass, Western Rye, Sweet Clover, Alsike, Alfalfa, Alsike and Timothy Mixed, Seed Oats, Buckwheat and Flax
ALBERTA SEED HOUSE
10127 - 99 Street, Edmonton, Alberta
Phone 21761

Карта на передплату

Висилаючи передплату на цей часопис СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ виповніть цю карту й зашліть до:
THE SOCIAL CREDIT PUBLISHERS
10630 - 96 Street -:- Edmonton, Alberta
—або—
THE SOCIAL CREDIT PUBLISHERS
Box 117, Waskatenau, Alberta.

В залученню посилаю $1.00 як річну передплату на український часопис Суспільного Кредиту. Часопис прошу висилати на адресу:

Імя й назвиско ....

Пошта ...., Провінція ....

В. ЗАЛОЗЕЦЬКИЙ.

Мадонна зо Спалято

Спомин з дальматинської подорожі 1914 р.

(Докінчення з попереднього числа)

Ми познайомились ближче і стрічалися часто коло малої готицької каплички, яка лежала за містом. Я вийшов одного разу ввечері до тієї каплички. У противенстві до ясних голубих красок вечора панували під низькими склепінними темні, приглушені барви, які розяснювалися трохи в калейдоскопі горного вітража. Цей самий настрій, що тому сотні літ. Він наповнив мене побожністю до цього духа, який створив тих кілька понурих стін і дав їм безсмертну душу...

В нутрі каплиці не було нікого. Я хотів вийти. Але почув тихий шепіт, який доходив з бічної нави. Я підійшов ближче й зо здивуванням відізнав мою незнайому, яка стояла на колінах перед образом Мадонни, що висіла в срібних рамах.

Я став при готицькому стовпі й не міг рушитися з місця. Картина, яка була перед моїми очима, так прикувала мене, що я, хоч ніколи не грішив побожністю, відчув цей предивний настрій, який наповнював цю забуту світом закутину.

Вона не бачила нікого. Не чула, як я ввійшов. Не бачила, як у вітражах поволи меркло світло дня, як зморщував брову св. Михайло, як темнішала біла борода св. Петра й як із низьких склепінь віяла темна струя погасаючого життя...

Вона вела розмову з її Мадонною. Теплу, ніжну, близьку наче з братом або сестрою, оповідаючи їй все з свого життя, не таючи ні щастя, ні злиднів...

І не хотячи переривати цеї ніжної, пестливої розмови, на пальцях вийшов я з каплиці і ждав, аж вона вийде...

І від цього часу ми стрічалися все на тім місці.

Поволи між нами нав'язалася приязнь — а може й більше як це. Хоч це не була дійсна любов... Я відчував це нераз. І я думав над цим. Одного теплого вечора ми сиділи на пісковім побережжю. Море було заспане, зелене, бо темні смуги виступали тут і там; від їх рефлексів темнішало небо. Край хмар, що виглядали як довгі, предовгі острови з тисячами затоками, червонів як розпечене залізо; филі били лагідно, зливалися в дрібненькі фалди й трубочки та висипували на берег наче жемчуг дрібненькі булі мушлі.

Я розклав плед на піску, а Беатріче розтягнулася на нім. Вона дивилася безжурно в небо. В її очах відбивалися червоні вогники хмарок, які то погасали то запалювалися на переміну. Свіжий подих моря освіжував її щоки й робив їх ще більш пожадання гідними...

Я став на коліна й схилився над нею. Ритм филь будив у мені рівномірний біг крови, яка, здається, переливалася в її віддих, коли я палко діткнув її уст, а мої рамена обняли її гнучкий стан — коли довго повстримувана пристрасть заволоділа нагло нашими змислами...

Моя голова лежала біля її і я вдихав запах її волосся. Вона шептала легко — задиханим голосом:

"Ти дійсно мене любиш так справдішно, сліпо, з вірою?..."

Вона збентежила мене на хвилю, я віддався солодкому звукові її бесіди й по хвилі мовчання сказав:

"Беатріче, Ти поїдеш зо мною разом. Я без Тебе звідси не виїду..."

Вона подивилася здивовано на мене: "З Тобою? Куди ж? На північ...?"

"Звідці поїдемо в Італію, а потім..."

"Потім..." сказав я махінально.

І ми замовкли... І цього вечера ми не знайшли себе більше.

Одного разу, йдучи римським шляхом на умовлене місце, бачив я між скелями дві постаті, які зникнували за великою стіною, що стрімко спадала в море.

Мене тронуло щось. І хоч не бачив нічого докладніще, то все ж таки видавалося мені, що одна з тих постатей була схожа на Дальматинця — бодай зріст його... а друга?

Але ні, як можна мати такі підозріння? Ти ж робиш себе смішним...

Але цікавість і непевність так запалили мене, що я спустився в низ слідом за двома тінями. Дорога вилася як лин між скельними ярами. Скелі були вохкі й дихали тяжко, на їх чолах виступав піт. Я ступав скоро, напруживши всі мої змисли. Часами губився в тісних коридорах, де тільки вузенький шматочок неба повівав понад мною, як синява трічка, то знову вузенька стежка несла мене, причіплена як гніздо ластівки до скельної стіни... То знову треба було хапатися мохів або згідлого косодеревиння, щоб не покотитися з камінням у пропасть. Час-від-часу падало каміння з гуркотом у низ, падало з глухим гомоном у море, який грізно добігав до моїх ушей, наче якась осторога. Я дивувався сам, що в мені стільки сил. Спинившись раз, почув, як омліває моє тіло... й зараз же зірвався на рівні ноги і напруживши всі сили, біг як скажений за недосяжною ціллю... І раптом на закруті з протилежної стіни виринув передімною образ, від якого я скаменів.

Мій інстинкт мене не ошукав. Вона сиділа, а коло неї був Дальтинець і палко говорив до неї. Вона лише легко боронилася славе остатком сил... він вбив свої очі в її і розмахуючи руками сильно розповідав щось, підносив пальці до гори — наче на знак присяги. Опісля клявся на всіх богів. Хоч ціла ситуація не була без патосу, то все ж мала в собі щось з тої прегарної дикости країни, до якої вони обоє належали, якої дітьми вони були. Я відразу почув цілу мою чужість, цілу віддаль, які ділила мене від неї — і страшний жаль, який огорнув мене до неї, перемінився в глибокий біль. Я аж тепер бачив, які перешкоди між нами, це, що вона своїм тонким жіночим інстинктом давно відчувала.

"Чи Ти мене дійсно, правдиво любиш?"

І якась надлюдська відрухова сила пхнула мене — як машину в повнім бігу кине контрпара в противний бік — і я хотів в той мент вернутися.

Одначе в необережності чи в запальчивім осліпленню я торкнув камінь, який з страшним гуркотом упав в пропасть...

Я зблід і став як окаменілий стовп.

На другій стороні зчинилась метушня. Беатріче крікнула, наче збуджена з страшного сну, а Дальматинець, вхопивши її одною рукою, другою сягнув за турецьким пістолем.

Метушня. Незрозумілі прокльони. Дуло пістолі звернено до мене. Білий дим. Гук. Роздертий жіночий крик ратунку. І страшний шум спадаючих тіл у пропасть. Тисячні відгомони звуку й тиша...

Тиша, яка наказувала мені: сповни свою повинність.

Я глянув у низ.

Підімною валилися ноги, а лідний страх перед смертю замкнув мені очі. Не знаю більш, що я робив. Тільки чув в ушах цей наказуючий тон: жертви жадають крови, чи в Тебе нема стільки сили, щоб піти за нею... слабодухий! Підла креатуро! Я лежав на краю скелі й дивився тупо як божевільний у низ, де спокійно, якби ніколи нічого, йшов біг филь і фасцинував мене своєю глибокою зеленю. Мені здавалося, що двоє страшних, переляканих очей тягне мене в низ...

Аж тепер почав поволи працювати повільний мозок.

Він отверезив мене. Вона, мій найліпший янгол, якое все, що я тепер стратив на все життя, відержувала його — а він, стративши рівновагу, покотився, потягнувши її за собою в низ.

Мойому страшному горю не було кінця... Стративши охоту до життя, не маючи відваги відобрати собі його, постановив я як найскорше відіхати з її. (Останнього дня пішов до каплички і давши паламареві більшу суму, попрохав образ Мадонни. Він не хотів й дати, бо казав, що вона чудотворна. Але коли я блиснув перед його очима кількома франками, його старече придуркувате лице розяснилося. "Про неї лише оповідають, синьоре, що вона чудотворна, але в дійсності не нікого не вилічила — а мені здається, що вона не приносить щастя", — тут він закинувся, бо побачив, що стрілив дурницю — "це значить, мені не принесла щастя..." Шкутильгаючи, він приніс мені образ, який завинув в кусник старого жовтого фолієнта.

Чи на мені помстилися духи краю?

Так. Я думаю.

Не любив я її так, як міг. Бо любив у ній що велику, безмежну, дику природу, що вичарувала в мені ніжні тони арф, які я перелив на неї... А в неї було стільки цеї природи, стільки моря й вітру, запахів аранж і синьої далечини гір, стільки туги за Італією, стільки тіней кипарисів, стільки строгого стилю риських руїн, стільки кипучого життя, стільки теплих заток, стільки вохких, сіро насичених скель, стільки полуденного сонця й фасцинуючої сили сріблистих ночей, що я піддався цілком цьому впливові, який гойдав мою душу, взносив її, додав їй чару й принади, наче я пив із грецького кратеру вино олімпійських виноградниць.

В неї любив я кров Адрії та Дальматії — стару й нову кров Спалята...

Це все може бути сон. Ти не маєш права любити так сильно щось чуже. Щоб Ти не осягнув цього, про це старються боги і наділяють Тебе жертвами. Але коли я в моїй дорогій невіджалованій, але в моїм серцю вічній, Беатріче любив лише принаду й солодощі природи, то й це гріх... Бо в жінці любити маєш жінку...

Маленька сієненська Мадонна з своїми скосими очима й мигкою смішною усмішкою є моїм живим споминном і з нею я ніколи не розстануся.

А тепер з заслозеним оком відлучуюся від вас, прегарні, дикі, пошарпані побережжа — прегарні й жорстокі — і складаю вам святу обіцницю, що коли прийде час, де буду чути обовязок віходу, то буду між вашими скелями шукати ложа й відпочинку.

Віденъ, дня 9. травня, 1920 р.

УКРАЇНСЬКІ ТОЧКИ НА КОРОНАЦІЙНІЙ ПРОГРАМІ В ЕДМОНТОНІ

Українські точки на коронаційній програмі вийшли дуже гарно. Хорові точки вийшли трошки краще як точки танків. В хорі було одне маленьке недомагання, а це трохи заслабі баси і тенори, але за те женщини були дуже сильні й певні себе, й це надало хорові багато сили. Українські строї виглядали дуже красно.

Незвичайно замітне було те, що українці виростають із "інферіоріті комплекс" (брак довіря). Українці у своїх виступах виявили рівновагу й відвагу, те чого в давніших виступах бракувало, коли являлись перед чужинцями. Коротко сказавши, тепер не терпли пальці в ногах зо страху, коли наші виступили. Але кожний українець і українка повинні бути горді з останнього виступу.

В останне, треба пригадати нашим українцям, щоб не годились завсіди виступати послідні на програмі. Без пересади українські точки були одні з найкращих, як не найкращі, і тому повинні були поставити їх у кращому порядку.

ДАЙТЕ НАМ СЬОГОДНІ...

"Через три або чотири дні він був дуже спокійний; мені здається, що плакати вже не годен був. Тоді, в п'ятій годині рано трохи заплакав. Я дала йому його пипку; він трошки поссав і заснув знову. Коли я прийшла до нього в восьмій годині він вже", її голос тримтів... "був мертвий."

Ось так 23-літня п-ні Едманд Берникей розповідала про смерть свого 2½ місяців синка, котрого смерть прийшла, як сказали "коронерз джурі" на 2 жовтня, з причин браку відповідної поживи й нездорового окруження. — Подано в Торонто Стар, 7. лист., 1936.

У трупарні, вчера лежало тіло Казмерза Гіралда на продаж. На стриху знищеного будинку під числом 4514 С., Герміедж Евню, п-ні Мері Гіералд носилась із надією, щоб дати 5-тьом своїм оставшим дітям різдвяний обід, чого вони не мали на "Тенксгівінг". Але, щоб дістати гроші вона мусіла вперед найти купця на останки її сина, котрого вона кормила через 28 років.

"Я не маю звідки постаратись трунви для Казмерза", сказала вона, "бо решта дітий не мають що їсти."

Всі є змореі. Маленькі хлопці з худими обличчями, в подертих шмерах, з блідим волоссям й обличчям, що не мали на собі мала тяжкими.

Казмерз був слабовитий хлопець ціле своє життя. Він хотів, але ніколи не був здоровий, щоб він міг працювати. Він ніколи не знав, що то значило заробити доляра.

"Казмерз ніколи не мав для чого жити", казала його маті, "але можливо він тепер щаслівіший за нас всіх."

—Да Сондей Ньюз, Ню Йорк.

ВИДАЮТЬ ПАМФЛЕТ ПРОТИ ПРЕМІЄРА ЕЙБЕРГАРТА

Недавно появилось перше число памфлету на 4 сторінці, датовано 24 квітня, ц.р., що коштує 10 цт. число, а $1.00 річно. Цей памфлет (чи часопис малий) видається в цілі поборення премієра Ейбергарта й Суспільного Кредиту. Видавцем і редактором його є Дж. Дж. Зубік. Назва цього памфлету є: The Rebel. Хто є той Зубік, якої народности? — ще не знаємо!

Якщо наші читачі хотять довідатись, як низько можуть впасти ті, що поборюють Суспільний Кредит, то нехай переглянуть собі цей памфлет. Ми не маємо найменшого страху, що таким матеріялом, як міститься у цьому памфлеті, помішається загал. Накиди на премієра Ейбергарта є абсолютно вуличні!

В цьому самому памфлеті поміщено слова Р. В. Фостера, з Карстейрз, котрий пише до них нападників таке: "Що з вами треба зробити, то є затягнути на "бек-ярду" й вибити "ч—та" з вас." І ми поділяємо цю гетівельну гадку п. Фостера. Коли хто спускається так низько, як п. Зубік, то він здається не може розуміти іншої мови, лиш ту, яку пропонує п. Фостер.

ВІДКИНУЛИ ПРОПОЗИЦІЮ ЗЛИТТЯ З КОМУНІСТАМИ

Велингдон. — Ново-Зеландська лейборитська конференція відкинула аплікацію пропоновану комуністами для злиття цих двох організацій. Цю аплікацію відкинено 498 голосами проти 114.

"ТРЕЙД" ЮНІЇ

На цьогорічній албертійській сесії переведено ухвалу внесену А. Е. Маклеленом, послом на округу Іннісфейл, щоб дати легальне право "трейд" юніям уповмінатися за робітниками у роботодавців, а також уключено наложення кари на тих роботодавців, що причиняються, до відправляють робітників із роботи, котрі записуються до юнії.

Це мабуть є перший раз в Алберті, що уряд дав право робітникам спільно вмінатись за свої справи.

2,633,136,000 ЯЄЦЬ ЗА ОДИН РІК

Обчислення показують, що 219,428,000 гузінів яєць нанесли кури в Канаді за 1936 рік.

ВДЯЧНІСТЬ.

Батько післав сина вчитись за дентиста. Одного разу приїхав до міста й питається сина:

—Шо ж ти за це мені зробиш, що я тебе післав учитися?

—Тату, якщо скінчу науку, то поправлю вам усі зуби.

* * *

ВИЯСНИВ.

У ресторані сидить батько з вісьми-літнім синком.

—Прошу пиво і воду судову — замовляє батько.

—Е ні, для тата також пиво — поправляє синок.

— L. D. SNAYCHUK —
Artist, Painter, Decorator, Sign Writer
ПЕРЕБИРАЮ ЗАГАЛЬНУ МАЛЯРСЬКУ РОБОТУ
« МОЯ СПЕЦІЯЛЬНІСТЬ »
ТЕАТРАЛЬНІ СЦЕНЕРІЇ, ДЕКОРАЦІЯ ЦЕРКОВ, ДОМІВ І ТЕАТРІВ.
МАЛЮВАННЯ ІКОНОСТАСІВ І ЦЕРКОВНИХ ОБРАЗІВ.
СОЛІДНА ПРАЦЯ — УМІРКОВАНА ЦІНА
108 Rudyk Block Edmonton, Alberta

МАЛА РІЗНИЦЯ МІЖ ПРЕМІЄРОМ КІНГОМ, А БЕННЕТОМ

Премієр Кінг, на цьогорічній сесії, підвисшив видаток на приготування до війни на 70%, однак, Беннет ще не вдоволений — каже, що канадійське узброєння є невистарчаюче.

$20.00 на місяць на життя старців поверх 70 років, а $5.00 на місяць для молодих, здорових і здібних робітників мусить бути вистарчаюче, після лібералів і консерватів, а мільйони для приготування до знищення людства є невистарчаюче. — Ось таке це наше життя!

Хоч як не шукали б ми за різницею між консерватами й лібералами то — трудно її знайти!

ПРОВІНЦІЯ ЮКОН, ЯК ЧАСТИ НА БРІТІШ КОЛЮМБІЇ

Майже певно, що провінція Юкон остається частиною Брітіш Колюмбії. Цифри показують, що домінія поносила певні втрати у цій провінції вже через довший час. Брітіш Колюмбія має п'ять років до спроби, чи поплатиться їй Юкон.

Зо сторони юконців є велике невдоволення із цієї злуки з Брітіш Колюмбією. Вже є в природі людий щось такого, що кожна група людий, котрих інтереси є одні й ті самі, хоче бути свобідною й самостійною. Так і є з людьми, що живуть у Юконі.

ЛИСТ ДО КЕЛГАРСЬКОГО АЛБЕРТАНА

"Звідкіля мають прийти гроші на узброєння?

"До Редактора: Я читаю, що сім із світових найсильніших держав видають тепер по $23,000 на мінуту на узброєння. Я знаходжу у собі настільки відваги, що кажу, що якщо б ці держави дали своїм людям тих $23,000 на мінуту в формі диві дендів, щоб дати їм покупчу силу, то можливо з цього була б більша користь. Чи не думаєте, що я маю рацію?

Я можливо я сказав забагато? Я вже чую, що дехто каже: "Це є неможливе." "Звідкіля мають прийти гроші?"

Г. Г. ЛЮВІС.
216 п'ятнадцяте евеню "вест", Келгари, Алберта.

ПІШЛІТЬ СВОЄ ПЕРЕЧИТАНЕ ЧИСЛО "СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ" СВОЯКОМУ ЗНАКОМОМУ В ІНШІЙ ОКОЛИЦІ. —МОЖЛИВО ВІН ЩЕ НЕ ЧИТАВ ЦЬОГО ЧАСОПИСУ?

ЗАРАЗ ДОСТАВИМО
Найкращого роду й якости "Бред-ту-лей" курятка, що виростуть на кури, які певно приноситимуть Вам дійсний прихід. Ми виповнили тисячі замовлень, на тисячі куриток, для тисячів удоволених покупців.
ЗА 100 ТРАВНЕВИХ КУРЯТОК:
"Білих Леггорнз" ... $10.00
"Бард Рокс" ... $12.00
"Леггорнз Пулетс" ... $22.00
"Червоних Пулетс" ... $25.00
"Леггорнз" когутики по $2.00
Молоденькі курятка по незвичайно низьких цінах.
Заходіть або пишіть до:
Pringle Electric Hatcheries
10127 - 102nd Street, (Opp. Tivoli)
EDMONTON, ALBERTA
Phone 26234

ЧИТАЙТЕ й ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
"КЛИЧ"
—місячник—
Однокий український журнал у Канаді. Пропагує і плекає ідею зєднання Українського Народу. Докладає всіх зусиль, щоб виробити тенденцію в українського загалу до спільних порозумінь радніше чим до розходжень. Відносно української і канадійської політики занимає надпартійне становище. Строго проти большевизму. Працює в цілі загального освідомлення й піднесення українського загалу на вищий економічний рівень.
Не творить жадної нової організації.
Видає і редагує А. Г. Глинка.
Річна передплата $1.00.
THE CALL
10630 - 98 Street,
Edmonton -:- Alberta

Найкращі якости коріння для скорого вилічення різних недуг можете набути в
YEE YEE HERBS
10236 - 99 Street
EDMONTON -:- ALBERTA

Др. Йосиф Мегас
Оператор, Лікар, Акушер
Лічить венеричні недуги.
ЕКС-РЕЙ МАШИНИ.
10184a - 101 ST., EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24646

Др. Іван Лесик
дентист
403 - 4 Moser-Ryder Building,
101 Street
Edmonton -:- Alberta
— Телефони —
Офісу 27442 — Рез. 82502

ВСЯКІ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ ШЛІТЬ ДО—
Друкарні Івана Солянича
В ЕДМОНТОНІ
РОБОТУ ВИКОНУЄМО ДУЖЕ СТАРАННО. УМІРКОВАНІ ЦІНИ.
ALBERTA PRINTING CO.
10336 - 96th Street
EDMONTON ALBERTA

Найбільша українська масарня й бучарня в Алберті
HOME MEAT MARKET
10342 - 101 Street, Edmonton, Alberta
Виснаве всякі масарські вироби, як ковбаси, сальцесони, болони, всякі вудженини і т.і. — в Алберті, Саскачевані й Брітіш Колюмбії.
В додатку має повну лінію свіжого мяса й гросерію.
В Едмонтоні замовлення доставляємо безплатно.
Телефон 26365
В. МАРЧИШИН, управитель.

Ukrainian Canadian Archives & Museum of Alberta Inc. 1972 — Edmonton

Так як зо сходом сонця починається новий день,
Так ось Суспільний Кредит почне нову еру.

As the rising sun proclaims the new day,
So will Social Credit proclaim a new era.

СУСПІЛЬНИЙ КРЕДИТ
The SOCIAL CREDIT

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС СУСПІЛЬНОГО КРЕДИТУ В КАНАДІ — THE ONLY UKRAINIAN SOCIAL CREDIT PAPER IN CANADA.

РІК I. ЧИСЛО 8. ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА, 27. ТРАВНЯ, 1937. EDMONTON, ALBERTA, MAY 27, 1937. No. 8. VOL. I.

Мейджор Доглас присилає двох економістів до Алберти для введення в життя СК.

Кошти Світової Війни

(Докінчення з попереднього числа)

Втрата життя через зменшення уродин, а збільшення смертй є подані Данською Дослідчою Організацією у книжечці "Суспільні Вислідї Війни", як подано понижче:

Держава	Зменшення уродин	Збільшення смертий
Німеччина	3,600,000	2,700,000
Австро-Угорщина	3,800,000	2,000,000
Велика Британія й Ірляндія	850,000	1,000,000
Франція	1,500,000	1,840,000
Бельгія	175,000	400,000
Італія	1,400,000	880,000
Болгарія	155,000	* 130,000
Румунія	150,000	360,000
Сербія	320,000	1,330,000

До всего цього треба й додати публичну втрату будуючої сили й здібности, а також і приватний кошт терпіння й нужду, що показують наступно подані цифри:

Скалічені	20,297,551
Політичні вязні	5,983,600
Втікачі	10,000,000
Воєнні сироти	9,000,000
Воєнні вдови	5,000,000

В завоюванню "Вимі Рідж", сила канадійського корпусу була 170,000 мужчин; із них 97,184 були канадійці з різних галуз життя й услуг, із кожної провінції в домінії, і кожний з них був охотник. Решта були головно з 5-тої брітійської дивізії в числі 14,736; із цих одна бригада брала участь а також 30,000 королівської артелерії. У підготовчому нападі вистрілено 553,000 куль, ці кулі важили поверх 13,00 тонів; в день битви 863 машинових гвер і много тяжких канон покрили поле битви 211,000 кулями. Канадійців згинуло у другому тижні квітні 11,297." — Кенеда Ір Бук, 1936.

Кожна вистрілена куля, кожна куля, що засвище у воздусі, в цілі вбиття когось, означає — **зиск для фабрикантів амуниції!**

Чи федеральний уряд Канади хоче помагати цим крівавим зискам збільшуванням узброїння, коли немає гроша для кормлення тих, що у браку?!

Чи голосуючі канадійці далі будуть толерувати це, або чи домагатимуться іншої полиси?!

Канадійський ліберальний уряд ухвалив $35,000,000 цього року на узброїння.

ЩО ВИ НА ЦЕ — ЧИТАЧУ?!

Із загальної албертійської статистики

Простір: — землі	159,232,000	акрів
води	4,150,000	акрів
Разом	163,382,400	акрів

Замешкані фарми складають простору на 38,977,457 акрів. Число фармів ... 97,408

Пересічна вартість фармів в Алберті за акер була $28.00 в 1921 році, але упала до $16.00 за акер (в 1935).

Акрів землі під виробом у 1935 році було ... 17,982,080.

Вартість рільничих продуктів у 1935 р. була $148,838,030.

Число худоби вислано з Алберти в 1935 р. було 214,821. Число безрогів продано в Алберті в 1935 р. було 953,752. (Це число менше було від проданого числа 1934 року на 59,155 безрогів).

Вугілля викопано в Алберті в 1935 р. 5,462,973 тонів.
Риба принесла за 1935 рік ... $434,888.
Мінералів добуто за 1935 рік на ... $20,228,851.
Фабрикування принесло за 1935 р. ... $54,642,706.

Кольйової дороги в Алберті збудувано на 5,740 миль.

В 1934 р. в 3,428 школах в Алберті відбувалась наука. Число моторових авт у 1935 р. було 94,416.

Всіх шутрованих "гайвейв" в Алберті в 1935 р. було на 2,331 миль.

Акрів засіяної пшениці в 1935 році було 7,500,000.
Пересічно намолочено в 1935 році 13.6 бушлів з акра.
Пересічна ціна в 1935 році була 61 цт. за бушель.
Продано всеї пшениці в Алберті за 1935 р. на $62,220,000.

Акрів вівса було засіяно в 1935 р.: 3,102,000.
Пересічно намолочено в 1935 р. 26.5 бушлів з акра.
Пересічна ціна в 1935 році була 18 цт. за бушель.
Продано всього вівса за 1935 рік на $14,797,000.

Ячменю було засіяно в 2935 р.: 920,000 акрів.
Пересічно намолочено в 1935 році 17.8 бушлів із акра.
Пересічна ціна в 1935 році була 25 цт. за бушель.
Продано всього ячменю за 1935 рік на $4,094,000.

СТОРДЖЕН ОКРУГА ПІДДЕРЖУЄ АЛБЕРТІЙСЬКИЙ УРЯД

На спеціяльній конвенції скликаній Д. М. Попелем, послом на округу Сторджен, в Редвотер сал, в неділю по полудні, 23 травня, делегати з 24 Суспільно-Кредитових Груп, 4-ох директорів із 5-ох зонів і членів управ взяли участь. П-н Г. Карсон, президент округи був предсідателем, а п. Г. С. Бравн, секретар округи, був секретарем.

Посол Попель представив наступні точки в деталях і заклікав, щоб загал дав своє рішення щодо них.

1. Теперішну політичну ситуацію в Алберті, розкол між послами, для уряду й сторону "розкольників".
2. Ухвали відносно довгів.
3. Шкоду клопоту п. Попеля.

П-н Попель дістав похвалу від присутних за скликання такої конвенції, а головно за те, що він точно подав інформації про справи на часі.

Щодо розколу, п. Попель однаково трактував обі сторони без жадних опереджень.

Після довших дискусій наступні резолюції перейшли.

(1) Що ми маємо повне довіря до премієра Ейбергарта й його уряду й ми припоручаємо нашому послові піддержувати теперішний уряд і Суспільно-Кредитову Комісію, в їх спробах (ця ухвала перейшла одноголосно).

(2) Що ми домагаємось, щоб перевести відповідну ухвалу відносно довгів, врубуючи довги на 50%. — (перейшла одноголосно).

(3) Що ми висловлюємо своє довіря й піддержання нашого посла п. Попеля (перейшла одноголосно).

При закінчені посол Попель торкнувсь своєї особистої справи (втягнення його в клопіт) і він заявив, що якщо бажано є, щоб він зрезигнував, то він зробить це. Однак, одноголосно перейшло, щоб він не резигнував, бо впевняли, що він щиро й добре репрезентує своїх людий без огляду на згаданий клопіт. Присутні хвалили його за таке щире ставлення справ.

Округа Сторджен піддержує уряд і свого посла Д. М. Попеля.

АЛБЕРТА НЕ ПИТАЄ БІЛЬШЕ ЗА ПОМІЧЧЮ З ОТТАВИ

Наскільки відомо, Алберта не робила дальших старань, щоб дістати поміч в сумі $1,650,000 для заплачення бондів на 1. червня, ц.р. Покищо не знати звідки візьме вона цю суму. Манітоба дістала від домінії $750,000, а Саскачеван $1,500,000 ще підчас минувшої сесії. — Алберті відмовлено цю поміч тоді, як всі знають, Греам Товерз говернор "Бенк оф Кенада", казав, що Алберті помочі не треба.

Р. Б. БЕННЕТ У ФРАНЦІЇ

Р. Б. Беннет, консервативний провідник в Оттаві, а також провідник опозиції, відіхав до Франції відвідати деяких славних серцевих спеціялістів. Заки п. Беннет відіхав до Франції з Лондону він казав, що він чується дуже добре.

МЕЙДЖОР ДОГЛАС ДАВ ЗГІДЛИВУ ВІДПОВІДЬ

Мейджор Доглас, помимо того, що самий не прийде тепер до Алберти, згодився вислати двох експертів, котрі виконуватимуть його розпорядження з Лондону. Скільки ці експерти зможуть зробити в Алберті, трудно сказати, однак треба сподіватись, що вийде щось кращого, як дотепер, бо всякі дотеперішні експерти не варта були торби січки.

ГРУПА ПІДДЕРЖУЄ ПРЕМІЄРА Й СВОЙОГО ПОСЛА

На поважних зборах с... округів із девятьох, у Ветаскивин, рішено піддержувати премієра й свойого посла Дж. Д. Вингблейда.

Р. Е. Анзлей, посол на округу Ледук, представив сторону розкольників. Він приписував велику частину вини кабінетови, котрий мав би то зiехтувати деякі поважні домагання, які були висловлені на кавкусі.

В обороні уряду, п. Вингблейд сказав, що було місце на деякі поправки, але він був певний, що уряд робив усе, що можливо в даних обставинах. Помимо того що він сподівався, що уряд зробить більше щодо введення в життя Суспільного Кредиту, він однак заявив, що поколенням суспільно-кредитових рядів ще й тільки не буде можливо зробити.

ЗАВЗИВАЮТЬ ЛІБЕРАЛІВ, ЩОБ БУЛИ НА ПОГОТОВІ

На зборах у Лемонті Др. Арчер завзивав лібералів бути на поготові на случай виборів в Алберті.

Др. В. Моріш, ліберальний посол на Едмонтон, і Т. С. Мекалум, ліберальний кандидат на вегревільську округу в минувших виборах, також ставили натиск на важливість цієї хвилі для лібералізму.

Вибрано резолюційну комісію, в цілі накреслення нової захоплюючої програми. Бачимо зо всяких ліберальних звітів, що вони не виявляють найменшого страху, щоб "інсерджентс" мали будьяку нагоду на случай виборів.

ВЕТЕРАНИ ВІЙНИ ПРОТЕСТУЮТЬ

В деяких місцевостях ветерани війни протестують проти відправлення з роботи одиниць теперішним албертійським урядом. Всі, що протестують, настоюють на тім, що міністри не мають добрих доказів, щоб оправдати оце усунення з позицій "сівіл сервантз". Однак уряд зо своєї сторони впевняє загал, що він знає що робить. Загал є тої опінії, що уряд є оправданий, бо неможливо є позволити, щоб деякі одиниці робили після своєї волі.

КАЖЕ, ЩО УСУНЕННЯ З ПОЗИЦІЙ 20 ЛІТ ЗА ПІЗНО

Е. П. Фостер, посол на округу Дідзбури, сказав на своїм відчиті, що всі ті усунення деяких одиниць із урядових посад через котрих наробила преса тільки крику, повинні були бути усунені двадцять літ тому. Він мав головно на меті С. А. Дивідсона, гайвей комішонера, і Г. П. Кійта, заступника міністра публичних праць.

ПОЛІТИЧНА СИТУАЦІЯ В АЛБЕРТІ ЗАМОТАНА

Всякі опозиціонери — консервати, ліберали, ССФ-ціни й інші всіми силами творять публичну опінію, що повинні бути вибори.

Ліберали приспішили день своєї конвенції, котра мала відбутися в послідній частині червня. Вона тепер відбудеться в Келгарах на 4 і 5 червня. Багато делегатів є назначених і велике заінтересування піднесене між ліберальними колами — вони кажуть, що вибори мусять бути!

П-н Грей, попередній міністер муніципальних справ, є згаданий як дуже можливий провінціяльний ліберальний провідник в Алберті, із вибранням нового проводира, ліберали будуть чекати лише на вибори.

А дальше — консервати не дармують. Вони мали недавно збори в Келгарах і вони передискусовували свої справи і формували комітети для дальшого підготування себе до виборів.

Дехто пригадує, кілька років тому, що п. Доглас пробував зібрати всі сили разом проти Ю.Ф.А. уряду, щоб тим способом побити його. Сьогодні він знову пробує організувати все на подібний взірець, проти Суспільно-Кредитового уряду.

Є МОЖЛИВІСТЬ ПОЛАГОДЖЕННЯ РОЗКОЛУ В АЛБЕРТІЙСЬКОМУ ПАРЛАМЕНТІ

В дійсності є велика можливість, що розкол у суспільно-кредитових рядах на дві групі, полагодиться. Наскільки відомо, посли сподіються мати який кус перед започаткуванням докінчення цьогорічної сесії, котрої закінчення відложене було аж до 7 червня. Є також дані, що коли не прийде до згоди, то не горе премієрові й міністрам проголосити вибори.

ЧЕМБЕРЛЕЙН СКОРО ПЕРЕБЕРЕ УРЯД В АНГЛІЇ

Невіль Чемберлейн у короткі буде головою Великої Британії. Теперішний премієр Балдвин і бувший премієр Мекдоналд цілковито уступлять із кабінету. Їх позиції заповнять новими людьми.

Обидва — Вд. Ремзей Мекдоналд і Вд. Стенлей Балдвин віддали багато добрих услуг британській імперії.

ПЛАНУЄТЬСЯ ПОМІЧ МОЛОДІ

Опрацьовується спільний план між домінією і провінціями, в цілі зарадження положення канадійської молоді, котра переживаючи кілька літ депресії, не приготовляє себе до життя, що певне глибоко відібється на будучій генерації.

Провінціяльні міністри Вд. Солон Лов, провінціяльний скарбник, і Вд. Люсієн Мейнард, міністер публичних справ, студіюють це питання.

Пропозиції будуть начерк нені й подані до домініяльного уряду.

Фінансова поміч буде дана молодим людям, як поміч у приготуванню себе різних лініях знанію. Що молодь приготуватиметься, щоб вона вивчилась якийсь фах, що поможе б її у будучності.

КАПІТАЛІСТИЧНА ПРЕСА ПРО УСУНЕННЯ ДЕЯКИХ ОДИНИЦЬ ІЗ УРЯДОВИХ ПОЗИЦІЙ В АЛБЕРТІ

В незвичайно цікавий спосіб капіталістична преса поборює Суспільний Кредит. Недавно усунено деякими міністрами кілька одиниць із урядових посад у цій провінції і противна суспільному кредитові преса зробила з мухи вола. Вона планово подає різні вислови своїх передових однодумців, котрі є звернені проти теперішнього уряду, щоб вказати загалові: ось бачите уряд неправно й безпідставно відправляє з роботи людий. Вони не згадують нічого про ті усунення, які поробили ліберали по цілій Канаді. Чи знаєте шановні читачі хто попередно був головою радіової комісії на Канаду, а хто тепер? — І чому зроблено ту зміну?

СК. ЗОВН ДАЄ СВОЙОМУ ПОСЛОВІ ВОЛЮ

А. Е. Фі, посол на округу Седжвик, дістав розпорядження від своєї округи так трактувати справи в албертійському парламенті, як він вважатиме відповідно.

На попередньому зібранню цьому послові дані були розпорядження зірвати з розкольниками й піддержувати премієра Ейбергарта.

Теперішні інструкції його є цілком інакші.

ЗДЕРЖАННЯ АПЕЛЯЦІЙНИЙ ВИРОК У СПРАВІ ДОВГІВ

Рішення албертійського апеляційного суду є здержане покищо у справі вироку судді А. Ф. Ювінга. Переслухання взяло два дні. В. С. Грей, К.С., і Дж. Дж. Фравлі, К.С., обороняли сторону уряду, а противну сторону взяли Г. Г. Стір, К.С., Р. Д. Тай, К.С., С. В. Філд, К. С., С. Б. Вудз, К. С.

Перше рішення проти уряду було видане суддею Ювінгом, де він сказав, що зрубання процентів не є в юриздикції провінції, а домінії.

РОЗКОЛЬНИКИ МОЖУТЬ ПРИМУСИТИ ДО ВИБОРІВ

Перед минувшою неділею премієр Ейбергарт говорячи зо Стренд театру в Едмонтоні, сказав, що розкольники можуть примусити його до проголошення виборів.

Всі знають, що вся симпатія й похвали розкольників зо сторони консерватів, лібералів і С.С.Ф. скінчаться так скоро, як би "інсерджентс" примусили теперішний уряд резигнувати.

В. Ірвін, організатор С.С.Ф. на Алберту й аспірант на премієра з С.С.Ф. партії, вже заявив у свойому часописі "Піплз Вікли", що коли б Др. Бравн дістався до премієрства, то всі сподівались би, щоб він сповнив обіцянки, які премієр Ейбергарт поробив.

СІЯННЯ ПШЕНИЦІ ВЖЕ СКІНЧЕНО В АЛБЕРТІ

Сіяння пшениці в Алберті вже покінчено й фармері докінчують сіяти овес й дещо іншого, що вимагало довше часу. Перервані дощі надають добрі вигляди.

Чи Ваша Група вже зарядила пікнік на поміч часописові СК. у літніх місяцях!